

పరిశీలించబడినది

జనాభా రక్షణ

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 50

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

సంచిక 27

ఢిల్లీ హఠాత్పరిణామాలవెనుక చరణ్ సింగ్ హస్తలాఘవం!

పరిశీలించబడినది

జనతాపార్టీ, మొరార్జీ మంత్రివర్గం నుడి గుండంలో పడిపోయాయి. గతంలో జనతా పార్టీ ఇటువంటి ప్రమాదాలకు పరిస్థితులు ఏర్పడాయి; ఎటనో, ఎవరి ప్రయోగం వల్లనో ఆ గండాలన్నీ గడిచాయి. ఈసారి మాత్రం ముప్పు తప్పదా అనిపిస్తున్నది. మధ్యతర ఎన్నికలు తప్పవా అనిపిస్తున్నది. ఇంతవరకు కృష్ణవరమాయునివరే శ్రీ జయప్రకాష్ రక్షిస్తుందినాడు. ఈసారి జనతా సంక్షోభం ఆ లోకనాయకునికి కూడా అసాధ్యమేమో ననిపిస్తుంది.

జనతా చిత్రించిన కారణం ఆశ్చర్యం

కాదు, ఇప్పటి ఎనిమిది మాసాలు కొనసా గడమే అప్పుడేమైన విషయం. జనతా చిత్రించిన అనివార్యమైన ఒక చారిత్రక

**మొరార్జీపోతే
మరెవరోస్తారు?**

సత్యం. ఇంతకాలం అది మనగరిగిం దంపే, ఇందీరమ్మ బాదిని జాచి భయ పడేశాని, వరస్పర విగ్నాసంతో, సిద్ధాంత

సామ్యంతో కాదు, పట్టిననాడే తెలుసు, అది గిట్టడానికీ ఎంతోకాలం వట్టవని. ఆశయాల్లో, ఆలోచనల్లో, కార్యాచరణల్లో, స్వభావల్లో, మనస్థానాల్లో.... అన్నివిధాల వరస్పర చిరుద్దేశ క్రురై వ జనతా రాగస్వామ్య పార్టీలు, రాగస్థులైన వ్యక్తులు కలకాలం ఒడిగొ వుండగలరని ఎవంను కుంటారు? అందువల్ల ఈనాటి రాజీనామాలు, మంత్రివర్గ చావు బ్రతుకు లిస్థితి, పార్టీ పతనానంత హాఠ పరిణామాలుగా రావించ వలసిందేకాని, విపరీతమేమీలేదు. జనతా పార్లమెంటుకి పార్టీలో అకస్మా

పరిశీలించబడినది

క్షుణ్ణ సంక్షోభం ప్రారంభమైంది ఒక్కొక్క రాజనాయకులతో ప్రారంభమైన పార్టీ కారణం 7 వ సీట్లో

క్లియరెన్సు సేల్సు

మావద్దనున్న స్టాక్ క్లియరెన్సుకుగాను గొప్ప తగ్గింపు అమ్మకం

ఈ క్రింది స్టాకుపై 16-7-79 నుండి 15-8-79 వరకు మాత్రమే!

20% డిస్కాంట్ యివ్వబడును

టెరీన్ బీరలు, ఆమెరికన్ జార్జెట్, షిఫాన్ వింట్రాయిడర్, శాటిన్ పట్టా, గజ్జి, శాటిన్, కోటా శారీన్, మల్ మల్ శారీన్, టెరివాయిల్ పాలిస్టర్, అరగంజా, చినాన్, వెంకటగిరి, కోటా పెయింటింగ్ బీరలు, అరపింద్, క్యాలికో, డి. సి. యం. మిల్స్ బీరలు, ఫుల్ వాయిల్ జర్నీ మెటీరియల్, డోలాపూర్ సిల్క్ టెక్స్టిల్స్, బాంబే ఫ్రెంట్ టెక్స్టిల్స్, ఉలన్ రగ్గులు, చిన్న పెద్ద సైజులలో అన్నిరకముల రెడీమేడ్ దుస్తులు [ఆడవారికి, మగవారికి] టెర్లిన్ షర్టింగులు, టెరికాటన్ షర్టింగ్, పాలిస్టర్, స్పాన్, టెరీన్ ప్యాంట్స్, టెరిచూల్.

ఈ క్రింది రకములపై

10% డిస్కాంట్

టెన్ని టెరీన్ షర్టింగ్, టెన్ని టెరికాటన్ షర్టింగ్, టెన్ని స్కూలు యూనిఫార్మాలు, మెట్టూరుమల్, లాంగ్ క్లాత్. పై అవకాశము స్టాక్ వున్నంతవరకు మాత్రమే!

పూర్ణా డిపార్టుమెంటు స్టోర్సు

సుబేదారుపేట [ఫోన్: 1516 ఓపి] నెల్లూరు.

గమనిక: పైస్టాక్ అమ్మకం వాడకంవార్లకుమాత్రమే, దిట్టరషాపువారికి హోల్ సేల్ అమ్మకంలేదు.

మనదేశంలో కలవడానికి నాగాలకు అభ్యంతరమేమి?

ఈ కథానాన మనం జాగ్రత్తలపై ప్రాధాన్యతను ప్రకటిస్తున్నాము. మైజో లో మైజోలు కాని వారిని వెళ్ళిపోయారు. ప్రభుత్వం నడిపేవారు ఈ మాట అనడంలేదు. ఇతరులు మైజో జాతీయ పం (Mizo National Front) పేరిట ఈ ఆందోళనను లేపడం నాకు. 'ఇతరుల' వంద అక్కడి వారికి జరిగిన అన్యాయమేమిటి? దానిని కొంగొందే మారం లేదా జలువంటి వివరాలు ఏమీ తెలియవు.

నాగం స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నాన్ని అర్థం చేసుకుంటే పరిష్కారం సులభం అని ఫిరో అన్నాడు. స్వతంత్ర భారత దేశంలో భాగవలెనూలేదు. అందరూ స్వతంత్రులే. అట్టి భారతదేశంలో భాగం కావడానికి నాగాలు అభ్యంతరం చెప్పవక్కరలేదు - స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నం వ్యవహారంలే నిమిత్తం.

ముంది జగన్నాథం

నాగాల పంచాయతీ విధానం పూర్వం నుండి చక్కగా రూపొందినదే. అతి వృద్ధికి ఆ మూలం నుండినే వినిపింది. భారత దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాల్లో నైతం ఆ మూలాన్ని అనుసరించవచ్చును.

అంతర్జాతీయమైన సరిహద్దుల సర్వే తంత్ర ప్రయత్నం రాజ్యం ఒకటి వుండడం ఎవరికి మంచిదిగాదు.

ద్విదీపవారి హయాంలో నాగాలు తమ స్వతంత్ర రాజ్యాన్ని దక్కించు కన్నారు. అందరై పైరంగా పోరాడి, నెగినారు. ఆ పోరాటం స్వేచ్ఛకోసం జరిగింది.

అ బ్రిటిష్ రాజ్యం నుంచి విముక్తిని పొంది భారతదేశ ప్రజల లంకా కలిసి స్వతంత్ర భారత రాజ్యాన్ని రూపొందించు కున్నారు.

అందువలన, సహజంగా, నాగాలు భాగీయరై పరిధం అందరి రాజ్యాంగోదయానికి తుపానం. ఇంత అలస్యం కావడమే దోషం.

ఫిరో కథనం ప్రకారం చైనావారి జోక్యం నాగ తిరుగుబాటుదారుల ఉద్యమంలోలేదు. ఏ విధంగా, ఉద్యమంలోకి నాగాలను రిక్రూట్ చేసేది, రిక్రూట్ అయిన వారికి కిషోరి యిచ్చేది, ఆ విషయం నాగా సేన పడన జరిగిన దర్యం ప్రాంతం తెలియజేస్తూ ఆయన అన్నాడు: "నాగాలకి గత 20 ఏండ్లుగా ఒక్క భారతీయ పౌరజ్ఞానం వందలేదు. భారతీయం ఏ వా పాలను ఎక్కడా దగ్గం చేయలేదు. కాని, నాగాల గాదమైన వాంఛను ఇతరులు అర్థం చేసుకోకుంటే మాత్రం వరిస్థితి విషమిస్తుంది. మా పాలనీ మారవలసి వస్తుంది."

ఫిరో ఇంకా ఇలా అన్నాడు: "నాగాలు తమ నివాసం, భూమి, దేశం, సీటికోసం పోరాడుతారు. భారతీయ సైన్యం కిరాయికి పోరాడుతుంది. విజ్ఞాన భారత నాయకులు దీనిని తప్పించ వచ్చును."

బలవంతంగా నాగాలను రాజ్యంలో కలుపుకోవడానికి ఎవరూ ప్రయత్నించరాదేమి, అట్టి ప్రయత్నమే జరిగితే తన ప్రాణం ఒక్క దానిని నిరోధిస్తాననీ మహాత్మాగాంధీ అన్నట్లుకూడా ఫిరో తెలియచేశాడు.

1951 మే 18వ తేదీన జనవాక్య నిర్ణయం జరిగింది - అన్ని యాన్ని రాష్ట్ర పరిశీలన వందమైంది - ఒక సంవత్సరం గడిచింది - మొదల స్వయంగా ఈ సీమకు వచ్చి పరిస్థితిని పరిశీలించండి. అ ప్రధాన మంత్రికి ఫిరోపార్టీ వైపునుంచి 1952 మే 18న ఒక లేఖ వందపంపిందనకూడా ఫిరో అన్నాడు.

ఫిరో కథనంలోని పరిస్థితి వివరమందే తెలిపింపు - భారతీయ సైన్యానికి ఒక విశేషణం తెలిపించడం - కావలసి అంటూ ఈ సమయంలో ఖరారు చేయవలసినవి కావు.

గాంధీజీ పరిశీలన సూత్రానికి ఎప్పటికీ భారత ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుంటుంది. అన్ని సంగతులు తెలుసుకున్న మీదటనే, 1962లో నాగాలాండ్ కాన నాన్ని (State of Nagaland Act, 1962) మనపార్లమెంటు ఆమోదించింది.

ఇక పోతే ఒక బృహత్ గ్రంథం వున్నది. దానిలోని అంశాలను తమకు అనుకూలంగా ఫిరో అనుమానులు, ప్రతి కూరింగా ఇతరులు వర్ణిస్తున్నారు. ఆ గ్రంథం పేరు A Collection of Treaties, Engagements and Sanads (Vol XII) - (సంధి వ్రాం గ్రంథం) - దాని సంకలన కర్త సి. యు. అదినన్. 1931లో ప్రచురణ. 1880 నుండి వెల్లడిననన వ్రాంతులో వున్నవి.

దానిలో వున్న వృత్తాంత ఏదేదీకల పరీకారం నాగాలాండ్ స్వతంత్రంగానే వుంటూవచ్చింది (బ్రిటిష్ ఇండియాలో చేరి లేదు - బ్రిటిష్ వారు నాగాలను తమ వైతనం క్రిందకు తీసుకోవాలని యత్నించాడగాని, ఆ యత్నం సఫలం కాలేదు - నాగాలను విడిగానే వదిలివారు - నాగాలు స్వతంత్రంగా తమ వ్యవహారాలను చిట్టకునేవారు - అని ఫిరో వర్ణం అంటుంది.

అందులో వున్న ఒక భాగంలో ఇట్లున్న దని ఒక పరిశీలకుడు తెలియజేస్తున్నాడు: "1878లో 12 వైసయోత్ర జరిగింది. కొహిమా వనమైనది (బ్రిటిష్ ప్రాంతంగా ఆ మండలాన్ని పరిపాలించడం పొంది) ఆ పరిశీలకుని కృషి వంద ప్రధానం మోకోక్ - కొరవ 8 వ పేజీలో

మాటకచేరి

రాయాలంటే నిస్సృహ రాయకుంటే ఆపేదన!

కన్యాశుల్కాన్ని మించిన నాటకం రాలేదట!

ఈ మధ్య 'మాటకచేరి' క్రమంగా రావడంలేదేమని అడిగే పాఠకమిత్రులకు ఏమి సమాధానమివ్వాలో తెలియదండేదు. మా 'శివార్జి' అయితే 'దోటులేదంటాడు, నీలు లేదంటాడు' అంటూ ఏదో వద్యం చెప్పిని చల్లగా తప్పకుంటాడు. నిజమే: ఇటీవల ఈ శీర్షిక భాగా క్రమం తప్పిపోయింది అందుకు ప్రత్యేకించి కారణం అంటూ ఏమీలేవుగానీ, మొత్తమ్మీద వారా పరణం కడచిపోగా ఉంది. ఏదో రాయాలన్న కోర్కె. భావాల కండోసుకోవాలన్న తపన, అభిప్రాయాల వంతుకోవాలన్న తపనలూ లోలోపల్లె అడుగుంటి పోతున్నాయి. రాయకుంటే ఏదో ఆసం తప్పి: రాయాలంటే ఏదో నిస్సృహ. ఈ నిస్సృహని ద్వేషం ఈ కాలమిప్పు ఒక్కడికేనా, రచయితలు, రావుతులందరి కినా తెలుసుకోవాలని ఉంది.

ఇది శ్రీ శ్రీ దీవద. ఇటీవల 'వికలాంధ్ర' వారికి వారికోర్కెను సరిలో శ్రీ శ్రీ ఈ మాట అన్నాడట. ఒక్క శ్రీ శ్రీ యే కాదు: 'కన్యాశుల్కం' రచయిత వచ్చి అంతటి నాటకం తెలుసుకోలేదని చాలామంది అంటుంటే విన్నాము: రాయగా చదివాము. గురజాడమీద ఆ మాటలతో, డి. కె. గౌరవారో వాటిలా అంటున్నారేమో నని పరిశీలించుకుంటే వాళ్ల ప్రా. ఒకరి

“గోప్య”

గొప్పతనం చెప్పడానికి మరొక రీతి తక్కువ చెయ్యడం తెలుగువారికి తెలుసేదా? మరలా అలోపలేమో ఇది అనుకునేవాడి.

కానీ శ్రీ శ్రీ అంతటివారు ఈ మాట అన్నాడంటే మరి అందలో ఏదో విశేషం ఉండీలేదా? 'కన్యాశుల్కం' గొప్పనాటికే ఆ గాంధీ పురికి ప్రతి పత్రి ఉండదు. వాటి దాని గొప్పతనం వాటియలో ఉందా? పాత్ర లో ఉందా, సామాజిక సమస్యాల ద్వారా ఉందా అంటే, అందరినీ పాత్రలన్నీనే అది గొప్ప నాటికంగా జీవించి రూపొందిన విస్మయంగా చెప్పచ్చు. 'కన్యాశుల్కం' లోని ప్రతిపాత్ర - అందుకే కాదు, అది గాడుకూడా. ఆ అక్షరల్లోని కడలిచ్చి, రక్తమాంసాదులతో మనవిడుట సజీవంగా కన్నులుతారు. కన్యాశుల్కంలో ప్రతిపాత్రించి మానవనైజం లేదని అంటారు. అందులోని ప్రతివ్యక్తి ఆ విధంగా తప్ప మరొక రకంగా వ్యవహరించదు, వ్యవహరించలేదు - అన్నట్లుంటాయి ఆ పాత్రలు. ఉన్నత సంస్కారం నుకనెవ్వరో నీవగుణం, కుసంస్కారం; సంస్కార హీనులు, పరిశుభ అనుకునేవారలో - కొరవ 8 వ పేజీలో

నాగాలాండ్ లో 'ఇతరుల' పై ద్వేష మెత్తడం లేదు, అసలు 'మా దేశమేమేమే' అంటున్నారు. ఈ నివాసమిచ్చిన నాయకులు రందంలో వున్నారు. మన ప్రధాన మంత్రి తన సరే పర్యటనలో ఆ సగం నికి వెళ్ళి నపుడు, ఆయన (ఫిరో) కోరికలు తెలుసుకున్నాడు. ఒక పుస్తకం విడిచిం దాడు. నాగాలాండ్ భారతదేశంలో భాగం అని అంగీకరించి, ఏ దర్బారు కోసంసాగించినా తనకిచ్చేమే నన్నాడు.

అట్టి అంగీకారాన్ని తెల్లదం ఫిరోకు మహా కంటకమని పించింది.

ఆ రోజుల్లో జనతాపార్టీలో ప్రముఖులు రందంలో మన హైమిషన్ (రాయ దారి) గా వున్న శ్రీ యన్. జి. గోరె మిత్రుడు, సెన్సెగల ప్రజాసేవకులలో అగ్ర గణ్యుల కోవకు చెందినవారు ఆ యి న శ్రీ యన్. యమ్. జోషీ రందన్ వెళ్ళి ఫిరోకో ముచ్చటించి వచ్చినారు.

ఫిరో కోరికలం మెత్తబడినారు.

ఆ రోజుల్లో మరొక ప్రముఖుడు వెళ్ళి మాట్లాడితే మరింత మెత్తబడ్డాయన!

శ్రీ రామా B. Ed. కోచింగ్ ఇన్ స్టిట్యూట్

అన్నామలై యూనివర్సిటీ కరస్పాండెన్సుకోర్సు (ట్రంకురోడ్ - నెల్లూరు (బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా ప్రకృన)

ప్రెసిడెంట్ : డి. రామసుబ్బయ్య. M. A., B. T. రిజిస్టర్డ్ టెక్నికల్ గవర్నమెంట్ కాంప్రహెన్సివ్ కాలేజి ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్, నెల్లూరు.

B. Com., B. A., B. Sc., లకు (ఏ యూనివర్సిటీ వారైననూ) అన్నామలై యూనివర్సిటీ B. Ed., కరస్పాండెన్సుకోర్సులో చేరుటకు అర్హత గలదు. మా సంస్థలో చేరవారికి యూనివర్సిటీ అప్లికేషన్ ఫారమ్, ప్రాస్టెక్టర్స్ ఇచ్చటనే లభ్యమగును. ఈ సంస్థలో విద్యార్థులు అర్జీషను ఫీజుకోసం రూ. 30 య ప్రవ్రవముగా చెల్లించినవారికి యీ అవకాశములు క్రమబద్ధం చేయబడును.

- 1) ప్రాక్టికల్ కోర్సు, టీచింగ్ ప్రాక్టిసు, సెమినార్లు, కాంట్రాక్టు ప్రోగ్రామ్ నెల్లూరులోనే జరుపుటకు ఏర్పాటు.
- 2) టీచింగ్ ప్రాక్టిస్ తెలుగులో జరుపుటకు ఏర్పాటు.
- 3) ప్రత్యేకంగా అన్ని పట్టణాలలో టెక్నికల్, రెస్పాన్సివ్ డిప్లొమెంట్లు నింపుటకు గై రెస్సు.

యూనివర్సిటీ నుండి ఎన్ కోల్ మెంట్ సంబర్ రాగానే ఆగస్టు 18 నుండి మా ఇన్ స్టిట్యూట్ లు ట్యూషన్ ఫీజు చెల్లించినవారికి మాత్రమే క్లాసులద్వారాకానీ, పోస్టు ద్వారాకానీ కోచింగ్ యచ్చట ప్రారంభించబడును.

కాలవ్యవధి లేదుకానీ త్వరగా స్వయంగా ప్రెసిడెంట్ ను సంప్రదించి అప్లికేషన్లు వందవలసియింతును. లిరికల్ ప్రొవిజన్ డిగ్రీ కెల్సిఫోట్, ప్రావీన్స్ రిజిస్ట్రేషన్, S. L. C. లను తెలుగు టీచింగ్ కోర్సులను ప్రాగ్ షను డిగ్రీ కెల్సిఫోట్ అప్లికేషన్ లో పాట అతివేసి పంపించెను.

ఫీజులు యిచ్చట వున్నవి. కానీ అంతలే 20-7-78 నా ముద్దెనైంది. - ఆంగ్లంకీ మా ఇన్ స్టిట్యూట్ లో తెలియండి -

బ్రైట్ బల్బులు
15, 25, 40, 60, 100, వాట్స్
250 వోల్టు బల్బులు
నెల్లూరు, ప్రకాశం, కర్నూలు జిల్లాల పంపిణీదర్లు:
M/s సప్రాద్రి ఏజెన్సీస్ పాన్: 881
16-608 శ్రీనివాస అగ్రహారం, నెల్లూరు
పై జిల్లాలలో బ్రైట్ బల్బులు అమ్ముటకు స్టాకిస్తుంది కావలెను

వాషింగ్ సోడా WASHING SODA
చాకిరివాండ్ల నిమిత్తము వాషింగ్ సోడా సరిపడైన దరలకు విక్రయించెదము. ప్లాస్టిక్ సంచలలో 3 లీ. వెంటన ప్యాకింగు చేసి 3 లీ. 1, రూ 2-25 ల వంతున విక్రయించెదము
Washing Soda manufactured by - M/s. Sowashtra Chemicals, Porbandar Will be sold at Rs 2-25 per K. G. to washermen in polytheline bag packing.
పెసల నాణేశ్వర రావు
స్టాక్ హౌస్ పేట - నెల్లూరు
Stockists for : Sowashtra Chemicals, Porbandar
ప్లాస్టిక్ : సొరాష్ట్ర్ తెలికల్స్, పోరుబందరు

స్కెలాబ్ 'విలయం' నుండి విముక్తి

స్కెలాబ్ ప్రళయ విలయ రీతానా స్ఫురించిన ప్రళయ విలయ వర్షాదు. ఇరవై కోటి సంపాదన అనుభవం మృత్యువును ఎదురుచూస్తూ ప్రాణాణి విడిచిపో వెళ్తున్న కాలం గడిచిన సామాన్య ప్రజలు ఒక నిట్టూర్పు చెప్పారు. స్కెలాబ్ అణచుకు సముద్రం మీదనే విలయవడింది; ఆ స్త్రీ రియాలో జనసాంద్రతలేని ఎవారి ప్రతేకం మీదకూడా కొన్ని కళలాలు వర్షాయి. కాని ఒక్క ప్రాణి సైతం నష్టపడకపోవడం అవ్యక్తమనే అనుకోవాలి.

స్కెలాబ్ కలిగింది సంతోషి ప్రజల్లో యుద్ధానంతరం మరే సంపాదన కలిగించలేదు. ఆ నాడు బాంబుల తయారీ వెబరి పోయాడు; కాని స్కెలాబ్ వీరి వారిని అంతకుమించి తల్లిల్ని తేసింది. మర్యులో ఒకప్పుడు కలియుగం అంతమవుతున్నదని ప్రపంచం మునిగిపోతున్నదనే అలజడి ప్రజలను ఒకప్పుడు వూపించింది. ఇంతగా కాదు. స్కెలాబ్ తమనెత్తిన వదుతుంది, తమ కీచితం అంతమవుతుందని ప్రతిఒక్కరూ భయపడిన కులై

పోయారు. ఎవరికోరికల్లనా, ఏమూల విన్నా స్కెలాబ్ మిక్తమనుగొన్న కలితే నగలం గు ఎగబాకివచ్చు కొందరిమీదకు పరుగెత్తివచ్చు వెళ్లా నిద్రగావున్న కుటుంబికులు ఒకచోట చేరేవాళ్ళు. చచ్చే దాని కి కష్టపడడం మొదలుపెట్టిన వసులు మూసేసేవాళ్ళు. లేపనేది లేదనే విన్నవూతో విందులుదినో దారితో బల్బా చేసుకునేవాళ్ళు.... చావు మునుకొచ్చినవారివలె న సం అన్న వ్యక్తులైపోయారు. వదకాండో తేది పల్లెల్లో ప్రజాకీచితం స్తంభించి పోయిందనే చెప్పాలి. ఇటువంటి విలులుకు వచ్చినవారులేదు. సాయంకాలమయ్యే సరికి వీరులు, కోర్సు నిరసనగా తయారయ్యాయి. ప్రాణమంటే ఎంతకీపో, ఎంత కావలెయ్యమో ప్రత్యేకంగా చూడగలిగింది.

ప్రజలు ఇంత భయపడినవారును ఒక కారణమేమీ అవిద్య. అజ్ఞానం, మూఢత్వం ప్రధాన కారణమనుకోండి. స్కెలాబ్ మనదేశంలోనే వదకాండని మోస్తోన్నా. పల్లెటూరి వాసులు, ముఖ్యంగా చూరిజన గిరిజనాది జంపిన వర్ణియులు నమ్మలేదంటే, వారి

చూడకపోవడం భయం ఏంటే గాకంగా చోటుచేసుకున్నదో విచిత్రమవుతుంది. వారు అంతగా రెండవమాట చెప్పిన పట్టుకపోవడానికి కారణం, తెలుగు దిన పత్రికలు స్కెలాబ్ను గుర్తింపు లక్షిత కథలు కలిగించిన దయ చేసేటటు. పెట్టిన వూరరలేతప్పు నుగోండికాదు. పల్లెటూరిపోయి ప్రతి ఒక్కరూ ఇదే మాట అంటున్నారు; కావాలే విదారించండి. అన్ని తెలుగు దినపత్రికలను అనడానికిలేదు; ముఖ్యంగా ఒక పత్రిక. ఈ విషయంలో మోతాదును మించి వ్యవహరించడం చెప్పడం పొరపాటు కాదు. ఇటువంటి విషయాలలోను, ఇంకా అనేక విషయాలలోను వాదనలను

దశలో ప్రతికూల కొన్ని ప్రమాణాలను పొందినందువల్లనే, అతి తక్కువ రేటు అనుబంధ ప్రాధాన్యతలో వార్తలు వ్రాయబడినందువల్ల అవి అంటు వ్యాధిని వ్యాపించి, రెండువరికాలం ఇస్తుంటాయి. అందువల్ల ప్రతికూలవాళ్ళు కూడా వార్తాప్రచురణలో కొంత దిగిపోయి ప్రచరించడం అవసరమనిపిస్తుంది.

ఇప్పటివరకు వచ్చిన వార్తలు తెచ్చు కున్నాయి సైన్సు విభాగం తో ముందుకు పోతున్నది. కోవని రహస్యంగా చేయించాలని, ప్రక్కనని ఇంకా దానినే కృష్ణ మావపులో ఎక్కువవుతున్నది. అటువంటి సమయంలో స్కెలాబ్ వంటి సంతులనం, కష్ట సమస్యలు కొన్ని

జనవారం

తప్పకుండా వాటికి మనం సిద్ధంగావుండాలి మహిమాలి.

స్కెలాబ్ ప్రమాదం సుఖాంతమై నందుకు ప్రపంచమంతా నిట్టూర్పు చెబుతున్నది, సంతోషిస్తున్నది.

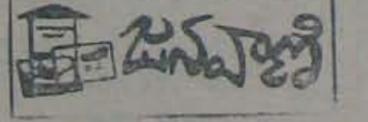
విద్యకూడా ఒక ప్రాథమిక హక్కు - అదీ రాజ్యాంగంలో ఉండాలి!

"నీలుకోసం తిరిగి తిరిగి కార్మికిని పోతున్నామంటే!" అంటూ ఏదీర్చుకోలేని దేశాన్ని కొత్తగా మావక్తిలో చేరిన ఒక సాదాసాదాగా ఎందులో నీలో అర్థంకాదు. బస్సులోనో ట్రైన్లోనో అయిందంటే. ఆయనా కై ప్రయాణాణి వేసేవంకాదు, మరి కాలేజీలోనా ఆనయస్సున్నట్లు ఆయనకు ఎవరూలేదు. మరి ఎందుకా నీలు చేటు అని అభ్యర్థిపోతుంటే ఆయనే అన్నారు. ఐ: మ్యూయికి ఒకటో తరగతిలో, ఐఐఐఐ యికి రెండులో మూడో అమ్మాయికి నాలుగులో, పెద్దవాడి ఆరులో, సెడమ్మాయికి ఏడులో.... ఇదీ ఆయన 'నీలుబారణం'.

మేము చదువుకునేరోజుల్లో 'నీలు'నే మాట కాలేజీమెట్లు ఎక్కడాకా విననచ్చేదే కాదు. హైస్కూలు చదువు పూర్తయ్యేదాకా ఆనంద చదువులకూడా నీలు వాటిని సంపా

దించడానికి చీలు, వాటిని సాధించడానికి వదలానిపాటు, అదపాదపా చీలు కా... ఇంకా వీలుంటాయని. ఇవిలేనిదే కాలేజీ చదువులో మకారేదని తెలియదు.

ఇప్పుడు ఒక దోతరగతికూడా నీలు; చదువన్నది ఓంప్రదమంసుంటే సమస్య

అయి కూర్చున్నది ఈ సమస్యకు లేనివాడు ఉన్నవాడు అన్న భేదం లేదు. ఆ మాటకొస్తే లేనివాడిన్నా ఉన్నవాడికీ పెద్ద సమస్య ఉండొగలుసరే ఇక్కడే ఉన్నాడు. జీవనోపాధి సరే చూపలేకున్నాడు. కానీ జీవనం చదువుకోడానికైనా అవకాశాల కల్గించలేకపోతే, ఇక ఈ దేశం ఏమీ కావడానికి ప్రారంభం విద్యకు కూడా నీలుకొరతే ఏర్ప

డితే, ఈవరినీటి ఎక్కడకీ దారికీ ముంది; విద్య మావపుకీ అవకాశం ఉన్నది. చదువు కోవంసుకోన్నవారకీ అవకాశాలు లేకపోతే అది సమాజం అనిపించుకోదు; నాగరికత అనిపించుకోదు. ప్రతి ఒక్కరూ జీవనంకొనడానికైనా చదివించాల్సిన మన దేశంలో ప్రాథమిక విద్యకూడా అవకాశాలు కలిగినన్ని లేకపోతున్నాయంటే ఏమనుకోవాలి?

రాజ్యాంగంలోని వాక్కులకూడా, తన ప్రతిబంధనకూడా వగైరా ప్రాథమిక హక్కుల్లో 'విద్య హక్కు' కూడా చేర్చడం అవసరం. ఇప్పుడు 'విద్య హక్కు' కైరెక్టివ్ డ్రీన్సివల్స్ మాత్రమే ఇచ్చారు. The State shall, within the limits of its economic capacity and development, make effective provision for securing the right to work, to education and to public assistance in cases of unemployment, old age, sickness and disablement and in other cases of undeserved want" ఇది ఆదేశిక సూత్రం మాత్రమే. ఆదేశిక సూత్రాలకు, ప్రారంభిక హక్కులకు వున్న భేదా ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు. కాబట్టి 'విద్య హక్కు'ను ప్రాథమిక హక్కుల్లో చేర్చడం సమంజసంగా ఉంటుంది.

అదన్ని పుట్టగానే తల్లివంజ్రులకు కట్టుబాదు గుర్తుకొస్తుంది. ఇప్పుడు మన పిల్లవాడు పుట్టగానే నీలు పోటు గుర్తుకొచ్చేటట్లుంది, ఇదీ మన విద్యా సంస్థలలో చూస్తున్నాం. —సామాన్యుడు

బందెలదొడ్డు వివరికోసం?

పల్లెల్లో బందెలదొడ్డు (గార్డెలి) గురించి మీకు తెలియదే వాస్తవమే. బందెలదొడ్డు వరువులను ఆడువులో పెట్టడానికి కాసంకా కొందరి చేతులు నింపడానికి మాత్రమే ఉపయోగపడుతున్నాయి. దబ్బు కక్కుర్తి కోసం వరువులను బోబోకోవడం పల్లెల్లో అలవాటైపోయింది. ఇటువంటివారిను రైతులను దున్ను ఇప్పుడు అన్నిన్న రైతులు అక్కడ అక్కడగా రోయిపోయిన వరువులకు కూడా బందెలదొడ్డు నీళ్లు, మేక దొరికివు ఈవరినీటి ఒక ఊరికి కాదు; ఒక నాటికాదు ప్రతివల్లలో ఇదే వరినీటి.

కోవూరుకాలానా అన్నా రైతులకు కోవం వంపాయికీ తరవున ఒక బందెలదొడ్డు ఉంది. వంపాయికీ సర్పంచరికి దీనిని పుష్కలం పెట్టమ. అందువల్ల ఇప్పుడు దాని వివరాలు అగ్రామం గురించి తెలుసుకోవాలి. **మేము - మీరు** గురించి తెలుసుకోవాలి. అదేనీటి ఇతర ఆదాయమేమీ లేదు. బందెలదొడ్డు చే ప్రకారం, అందువల్ల, ప్రకృతి బందెలదొడ్డుకి వచ్చిపోతుంటాయోనా, వాటి దానదోరంకు రోట్లవూడదు. దబ్బుకు రోట్లు బందెలపు. ఉట్లో పి కాదులకు వీరమాకు దబ్బును —కోవం Tం సేకరో

మీ బిడ్డల చదువును గురించేనా దిగులు? మాతో సంప్రతించండి.

1. A. M. I. E. (B. E. తో సమానం) ఇంజనీరింగ్ కోర్సులు
2. L. C. E., L. M. E., L. E. E., డిప్లొమో కోర్సులు
3. ట్రాప్టూమెన్ సివిలు, ఫిట్టరు, ఎలక్ట్రిషియన్ I. T. I. కోర్సులు
4. ఇంజీను మీడియం కాన్వెయ్ట్
5. మంచి ఖోజనం, వుండుటకు వసతిగల హాస్టలు
6. కుటుంబాశాసన
7. ట్రైపురైటింగ్ ఇన్ స్టిట్యూట్

గమనిక : 10 వ తరగతి, ఇంటరు ప్యాసయిన విద్యార్థులకు ప్రత్యేక బెక్వీకర్ట్ కోర్సులు కలవు.

శ్రీ సర్వోదయా విద్యా సంస్థలు
బారకాసు :: నెల్లూరు

శ్రీ వేదగిరి లక్ష్మీనరసింహస్వామివారి దేవస్థానం, నరసింహాలకొండ

ఆహ్వానము

శ్రీ వేదగిరిపై శ్రీ ఆదిలక్ష్మీదేవికి నాలుగు శాసనానుక్రమములు

లక్షార్పణలు

వేదగిరిపై రాల్చు శాసనానుక్రమమున అమ్మవారికి వారికముగా జరుగు లక్షార్పణ కమిటీలో సభ్యులుగావుండి పై మహాత్వ కార్యక్రమములో దాగ ముందుకమ్మని ఆహ్వానించుచున్నాము. 18-7-79 తేది ఆదివారం మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు నెల్లూరు వచ్చువీటి. శ్రీ సాంతురంగ అన్నదాన సమాజములో జరుగు వరకు తమకు తప్పక వచ్చి పై లక్షార్పణ అభినవక ముగ జరుగుటకు లేమ అమాంసమైన సంహం వాసంగవంబిందిగా ప్రార్థన.

లక్షార్పణ కమిటీ.

దంపూరి నరసయ్య జీవిత చరిత్రలో ప్రధానమైన ఘట్టాలను తెలియజేసే డైరీలు : రెండు జాబులు

నెల్లూరు ప్రతిభావంశికి ఆదిపురుషుడనడగిన దంపూరి నరసయ్య జీవితానికి సంబంధించిన కొన్ని విశేషాలను గత వారం మున్పించుకున్నాం. ఆ ఆయన ఉద్యోగానికి సంబంధించిన రెండు జాబులు, ఆయనవారి 'ఆంధ్రభాషామహాత్మా'ని వివేకానందం వారి ఆచారం ప్రస్తావించాను. దంపూరి నరసయ్యగారి పేరుపై ఈ రెండు జాబులు రాసిన వారి పేర్లు యితే స్పష్టంగా తెలియకపోయినా, ఇద్దరూ నెల్లూరులో పెద్ద ఆదికారులే అయ్యారని, కాస్త ఓపికగా పరిశోధిస్తే వారు ఎవరైతే తెలుసుకోవచ్చును. మొదటి జాబు 1870 డిసెంబరు 20 తేదీ వాటిది. నరసయ్యగారు తన కీ-సీ-ఐ గూర్చి ఆ ఆదికారికి జాబు రాసుకున్నట్లున్నాడు. అప్పట్లో ఆయన వెంకటగిరిలో రాజాగారి కొలువులో ఉన్నాడు. స్కూల్లో ఉపాధ్యక్షుడుగా పనిచేస్తున్నాడు. అక్కణ్ణుంచి నెల్లూరు కలెక్టరాఫీసులో ట్రాన్స్లేటర్ గా నియమింపబడ్డారు. ఆ నియామకానికి సంబంధించిన జాబు ఇది. చదవండి...

Nellore
20th Dec '70

"Sir,
No one told me of your insolvency and I should have
గోపాలకృష్ణ
cared nothing about it if they had. I made Sudarsana Rau write to you as you suppose but you failed to take the hint intended to be thus conveyed. I learnt from Cotaiya Chetty only yesterday that you had actually quitted the Rajah, and were employed in the School at Vencatagherry and that your services can be spared for the educational Dept. Under these circumstances I have

much pleasure in appointing you to the Translation Dept. I will put you in tomorrows' extra Gazette, & you should join directly after the holidays. I doubt whether you will like the office or the work, but if you like it you must make up your mind to regular attendance & some drudgery. I am going to Madras & shall not return till after the holidays.

Yours faithfully,
Grant
రెండవ జాబు : 1875 ఆగస్టు 19 తేదీ. ఇది భాషా నరసయ్యగారి ఉన్నతకంటే పరిస్థితులను వెల్లడించే తెలియజేయుటలో ఉద్యోగాన్ని ఆగిపోవడంపై రాసుకున్న జాబుకు ఉష్ణ-సానుభూతి కూర్చున్నారని తెలియజేస్తుంది. ఇది రాసిన అంగేయిడి పేరు కూడా స్పష్టంగా తెలియజేయబడింది.
Madras
19th Aug. 1875

My dear Narasaiah,
Your first letter giving me an account of your terrible domestic troubles was of so painful a nature to you that tho' I twice essayed to write to you, I failed. In such a position words are mockery, and I know (sic.) what to say except that I sympathize very much. Yes. Time may heal the wounds, but nothing else can.

With regard to your wish to get into the Rev. Board, it would be hard to attain, unless some gentleman like Mr. Vans Agnew could help you. The promotion you speak of is ... from the office, and unless you were disposed to begin low, and secure the patronage of ... the native officials in the office, your chances of getting there are very small. I find. The members leave the patronage to the Sec; and the Sec. to others around him, & so it filters down. If you were known to the Secretary ... chances would be ... I am sorry that in this matter I am not able to help you in the least.

With kind regards, & much sympathy, believe me.
Very truly yours,
1880లో నరసయ్య మద్రాసునుంచి నెల్లూరు వచ్చి 'ఆంధ్ర భాషామహాత్మా' వర్తమానాలనే పత్రిక ప్రారంభించారని వెంకటగిరియ్యగారు రాశారు. దానికి సంబంధించిన జాబులను నరసయ్య రైలీలో రాసుకున్నాడు. 1801 జూన్ 25 తేదీ తన రైలీలో ఆయన రాసుకున్నాడు.
_కొంప 11 వ పేజీలో

ఆకర్షణీయమైన చెరకు రకాలు

ఇటీవల మేల్చిన 12 చెరకురకాలు విడుదల చేయబడినాయి. ఇవి ఎక్కువ పంటనిచ్చుటకాక నాణ్యమైన చెరకు రకాన్నిస్తాయి. ఈ చెరకురకాలు ఆకర్షణీయంగా ఉంటాయి. అంతేకాక తెగు కృషి తట్టుకొంటాయి.

చెరకు 'కో-8904' రకం చెరకు ఇప్పటి 2 వంటకాక ఇప్పుడు 3 వంటకం పరిమితులు పొందుతుంది.
కొన్ని కొత్తచెరకు రకాలనుంచి తమ ముందు సంకల్ప చెరకు రకానికంటే

పై 12 రకాలలోను 8 రకాలు కిచ్చి ముగి కొట్టేవేరకురకాలయ్యాయి. తక్కిన 4 రకాలు ఒక మోస్తరు అంశ్యంగా రకాలయ్యాయి. ఈ కొత్త రకాలను చందీంచి పరిశాలను పరీక్షించుటకు దేశం లోని వివిధ ప్రాంతాలలోని 32 పరిశోధన కేంద్రాలకు పంపించబడినాయి.

18 వారం ఎక్కువ సక్రమం పంటుంది కో. ఐ. రె. 7701

తక్కువ వ్యవధి గకాలు 'కో. 87', 'కో.ఎ. 780', 'కో. 7204' అనే రకాలు 8 నెలలలోనే కొట్టే వేరకు వస్తాయి. అందుచేత 2 సంవత్సరాల వ్యవధిలో కొంచెం అంశ్యంగా కొట్టే

ఇటీవల విడుదల చేయబడిన ఈ కొత్త చెరకు రకం హెక్టారుకు 80 నుంచి 100 టన్నుల పంటనిస్తుంది అంతేకాక 'కార్మి' పంటకూడా ఇది మంచి రకం అనిపిస్తున్నట్లు తెలుసుకోవబడింది.
_కొంప 11 వ పేజీలో

వర్షాభావానికి తట్టుకునే వేరుశనగ

గడచిన రెండుసంవత్సరాలు మానె గింజల ఉత్పత్తి విషయంలో భారత పరిశోధనా పరిషత్తు లోయేత్తున ఎక్కువ పంటనిచ్చే సంకర విత్తనాలను ఉత్పత్తి చేయుటకు ప్రయత్నం చేసినది. వర్షాభావ పరిస్థితులకు తట్టుకొని ఎక్కువ గింజల నిచ్చే రకాలను రూపొందించుటకు కృషి కొనసాగుతుంది.

ఎక్కువ పంటనిచ్చే నల్లు రేలింది. గడచిన రెండు సంవత్సరాలలోను దాక్కోలో అరిగిన పరిశీలనలను సరిచి రో.బి.బి.-33-1 వేరుశనగరకం పూర్ణయా జాతికి చెందిన గొంగళి పురుగుం దానికి ఒక మోస్తరుగా తట్టుకొనగలదని నిరూపించబడింది.

కొత్త వేరుశనగరకాలు కడిరిలో రూపొందించబడిన ఎ. హె.బి.-114 అనే వేరుశనగ రకం, లూ.తి.యూ.నా.లో రూపొందించబడిన ఎ.ఎ.ఎ.13 అనే వేరుశనగరకం, ఉత్తర ప్రదేశ్ లో రూపొందించబడిన టి-84 అనే వేరుశనగరకం తక్కిన రకాలకంటే ప్రోత్సహించబడి నిరూపించబడింది.
కృషి విషయం ప్రాధికారంలో రూపొందించబడిన ఎ.ఎ.ఎ.1 కడిరిలో రూపొందించబడిన ఎ.ఎ.ఎ.14-4-8-13 రో.బి.బి. 33-1 అనే రకాలు ఇతర వేరుశనగ రకాలకంటే

ఐ. సి. ఏ. ఆర్.
వర్షాభావం గుర్తించే వేరుశనగ కడిరిలో రూపొందించబడిన ఎ.ఎ.ఎ. 374; లూ.తి.యూ.నా.లో రూపొందించబడిన ఎ.ఎ.ఎ.101, తిరువనంతపురంలో రూపొందించబడిన టి. ఎ.ఎ. 100' వేరుశనగ రకాలు ఎక్కువ పంటనిచ్చుటకు తట్టుకొనగలదని పరిశీలనలను సరిచి టి. ఎ.ఎ. 100' రకం వేరుశనగ 'టిక్కా' తెగులుకు తట్టుకొనగలదని తెలుసుకోవబడింది.
_కొంప 11 వ పేజీలో

భవన నిర్మాతలు ఎన్నుకునేది

చార్మిగూడర్

ఆస్ట్రేలియా సిమెంట్

డోరియా రేకులు

- మన్నికైనవి
- వాతావరణంవలన చెక్కుచెదరనివి
- అగ్నిని నిరోధించగలవి
- అదా అయినవి

హైదరాబాద్ ఆస్ట్రేలియా

అత్యధికంగా అమ్ముడుపోతున్న, ఎగుమతి చేయబడుతున్న భారతదేశపు ఆస్ట్రేలియా సిమెంట్ ఉత్పాదనలు

- * M/s రావ్ అండ్ కుమార్ 9-238 బ్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు
- * M/s సప్తాద్రి ఏజెన్సీస్ 808-18 శ్రీనివాస అగ్రహారం, నెల్లూరు
- * M/s ఉంగుటూరి గురవయ్య అండ్ కో. కావలి నెల్లూరుజిల్లా
- * M/s ఎం. రామకృష్ణారెడ్డి అండ్ కో. గూడూరు వెళ్ళు ఎదురుగా గూడూరు, నెల్లూరుజిల్లా.
- * M/s ఎ. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ సన్సు, బ్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు పో.నె. 2
- * M/s బి.కె. ధర్మారావు కో. సంకపేట, నెల్లూరు
- * M/s రహీం టింబర్ డిపో; రైల్వే గేటు దగ్గర, నాయుడుపేట, నెల్లూరుజిల్లా
- * M/s వాకిలర్ల వీరయ్య, సంకపేట, నెల్లూరు
- * M/s దేవిరెడ్డి వమ్మకృష్ణారెడ్డి కో.పూరు, నెల్లూరుజిల్లా

శ్రీ వెంకటేశ్వర ఫోటో స్టేట్

కాపీయింగ్ సెంటర్

(క్యూక్ కాపీయింగ్ సర్వీసు)

6/785, శ్రీరంగరాజపురం,

స్టోక్ హౌస్ పేట - నెల్లూరు-2

ఫోన్ : 2189, రిసెప్షన్ : 1739

జెరాక్స్ [ఫోటో స్టేట్]

యాప్టికేటింగు - ట్రైపు (ఇంజీనియరు అండ్ తెలుగు)

అన్నిరకములైన పాఠములు మౌఖిక విక్రయించబడిన ధాతువులు, రైలెన్సులు, మార్కెట్ జాబ్బులు, అనేకవిధములు ఆర్డర్లు, ప్రామీస్ లీట్లు మొదలగునవి కాపీ చేసి యివ్వబడును.

షోరం.. దారుణం...!

కాంపై పరిశ్రమ కావడంతో, తినుతెనా
 రాని లాభాలే వెంటనే ఏమిటా వెల్లూరు
 చెరువులో వదిలివేసేను అందులో ఏమైన
 అంట రావడమేమిటా పడవలు మునగడ
 మేమిటా ఏమిటా రావడమేమిటా
 వెల్లూరు చెరువు విస్తించి ఎన్ని వందల
 ఎకరాలయిందోకానీ, ఇంతలాకా ఇటువంటి
 హెరడరంతం జరిగి ఉండదు; ఇంత
 మందిని ఒక్కసారిగా పొట్టన వెట్టుకొని
 వుండదు. పాపం, ఆ అమానుషులకు ఏ
 చెరువైతే ప్రభుత్వమేమిటా వుందో, అదే
 వారి పాలన మృత్యువయింది.

ఇరుగోళ్ళమ్మను కొంపాని బయల్పె
 రాను-ఇరవై ఒక్కమంది, ఓగూరుపాడు
 నుంచి. 8 తేదీ ఆదివారం ఉదయం 7 గంట
 లకు మూడు తెప్పలు వేసుకొని,
 మూడంటిపీ 'సంగడి'లో ఒక్కటిగా ముడి
 దిగించి, వెల్లూరు చెరువులో బయల్పెరారు.
 బయల్పెనప్పుడు వాతావరణం దాగానే
 ఉండటం, అనలు చెరువులో తెప్పలకు వాతా
 వరణం గీతావరణం తెక్కలేదు.
 ముక్కలు గంటలో ఇరుగోళ్ళమ్మ దేవళం
 చేరుకోకదం వాళ్ళకు మూమాలే అదే
 విధంగా ఆ రోజుకూడా ఆడమగా పిల్లా
 తెల్లా బయల్పెరారు. ఇరుగోళ్ళమ్మకు
 పొంగు పుట్టానికి దిబ్బం, కోళ్ళు
 వగైరా సుఖామా తీసుకున్నారు. కాం
 క్షేపానికి ప్రావిజన్లు చేతపట్టుకొని, సర

**నెల్లూరు
 చెరువులో
 పడవలు
 మునిగి
 ఇద్దరుస్త్రీలు
 బదునుంది
 పసిబిడ్డలు
 దుర్మరణం
 పాలైనారు!**

దాగా ప్రయాణం సాగించారు.

ఇక ఒండు, ఒండున ఇరుగోళ్ళమ్మ
 దేవళం ఇరవై గజాలేటింది. మెల్లమెల్లగా
 మొదలైనగాలి కావేవటికే విట్టించింది,
 తిక్కలమై సుడిగాలిమాదిరి చెలరేగింది. ఆ
 గాలికి చెరువు అల్లకల్లోలమై పోయింది
 ఎప్పుడూలేదు. అలాంటి ఐదారుమీటర్ల
 ఎత్తుగా పడగలెత్తినట్లు లేదాయట. ఆ గాలికి
 తెప్పలు కొట్టుకోబోసాగాయి: గరిటిల కొట్ట
 సాగాయి. అంతలో మూడు తెప్పల్ని
 బందించి వుండిన 'సంగడి' తెగిపోయింది,
 తెప్పలు తెల్లక్రిందులయ్యాయి. అందరూ
 చెల్లాచెదిలై, చెరువుపాలై పోయారు.
 అక్కడ చెరువు దాదాపు ఎనిమిది అడుగుల
 లోతుండటం, కానకండబలం, గుంబెలం
 కలిసినవాళ్ళు ఎట్లాగో బ్రతికి బయటపడ్డారు.
 అందరూ, అర్చకులు ఆ చెరువుకు ప్రాధా
 న్యమిచ్చుకున్నారు.

దుర్మరణం పాలైన వారిపేరు ఇవి.
 వైదు కృష్ణదేవిమ్మ (35), భలే యలో
 దమ్మ (25), ఆమె బిడ్డలు ముగ్గురు.
 వెంకటేశ్వరరావు (10), దేబి (8)
 రత్నమ్మ (8), భలే సత్యనారాయణ (7)
 భలే పల్లమ్మ (13).
 వైదు కృష్ణదేవిమ్మ, ఆమె భర్త
 సుద్దానరావు, నల్లకు పిల్లలు తెప్పల్లో
 కొరవ 10వ పేజీలో

పల్లెలమీద దోమల దాడి!

ఈమధ్య దోమల వల్లదలనువదిరి
 పల్లెలమీద పట్టువాయి ఏకాదశమ్మ
 వైవాళిపిడి వల్లలో ఆరోగ్యకారకర్మలు
 కనిపించడంలేదు. పంపాయికీం పారిశుధ్యం
 ఎంత ఆధ్యాత్మికంగా వుండేది చెప్పవచ్చు
 లేదు. ఈకారణాలవల్లనే అనుకోకుండా,
 పల్లెల దోమలు, ఈగలకు వృద్ధినికలు
 పోయాయి ఒక్కసారి, ఒక్కచోటకూడు,
 ప్రతి గ్రామంలోనూ ఈ దాడు వుంది.

ఒకప్పుడు జిల్లాలో దోమలకు నాయకు
 పేరు, వెంకటగిరి, మాళ్ళూరు పేట,
 శ్రీహరికోట ప్రాంతం నున్నవరంగా
 ఉండేవి. నాయకుపేట, శ్రీహరికోటలో
 అయితే, ఏనుగుమార్కు దోమల వల్ల
 వగలే సంగీతం పాడుతూ జనంలో సహా
 తీవ్రం సాగిస్తుండేవి. ఇప్పటికి నాయకు
 పేట, వెంకటగిరిలో రాత్రిళ్ళు దోమ
 తెరలో, ప్యాట్లో లేకుండా విద్రుకు దోమకో
 లేకున్నారు. మరి పంపాయికీ ప్రభుత్వం
 తెల్లా విద్రుకుదొంగిలినీ, ఈ దోమల
 దారకు వారు దోమలైనా పట్టించుకోవ
 నట్లు లేదు. నాయకుపేటలో ఈ దోమా
 యణం వల్ల దోమకాళ్ళు వెగ్గెం వ్యాధులు
 వ్యాపించింది కొర్రేమికాదు. ఇప్పుడు
 వ్యాధులు ఇతర పల్లెలకుకూడా ప్రాకు
 తున్నాయి.

గునుపాడు, దానిచుట్టుప్రక్కల పల్లెల్లో
 ఈ దోమాణంవల్ల రాత్రిలు నిద్ర
 కూడా వుండదంటేది ఒక పాపకుడు
 ప్రాసున్నాడు. వగలు ఇంటినిండా ఈగలు
 ముసురుకొని వుంటాయి. వాటిలో ఎంత

దాకా, అనుభవించడం తెలియదు. వగ
 లంతా ఈగలతో మిగిలిన ప్రజలకు
 రాత్రిపూట దోమలు కంటిమీద కుమకు
 లేకుండాచేస్తున్నాయి. పీడికలు తీవ్రమైన
 అందువ్యాధులు ప్రజలలో అనాళం జాస్తే!
 ఈమధ్య వెంకటగిరిప్రాంతంలో దోమల
 వల్ల దోమకాదవ్యాధి సోకినట్లు వార్తలు

జిల్లావార్తలు

విద్యుత్, ఇంకొకటి ఇంజనీరింగ్ వల్ల
 నాడుకుమారంనుంచి ఈరకం వార్తలు
 రావచ్చు.

పల్లెల్లో దోమలదాడు ఇంత దుర్మరమా
 దుప్పివూడా అవుతుందనిగానీ, జనం
 నిద్రకు వేస్తే వానా బట్టించుకు వచ్చు
 న్నానని గానీ, మన మనకే మూడిన
 ఆరోగ్యకావాలి చెప్పినా దోమల దా
 అన్నది అనుమానమే!

కవులుగుంటి అగ్నిప్రమాదం
 ముందుసరి మరణం

కోపూరు దాదాకా కవులుగుంటలో
 30 తేదీ జరిగిన ఒక అగ్నిప్రమాదంలో
 ఒక 90 ఏళ్ళ ముదుసరి ప్రేమకీరవాన
 మైపోయింది ఆమె పేరు నారమ్మ అట.
 ఈ ప్రమాదంలో 14 మంది కృ 3 గడ్డి
 వాములు, 120 రస్త్రా దానం, 11 వేం
 రొక్కలం దూరిపై పోయాయి. దగ్గరలో
 కొరవ 12వ పేజీలో

తాలూకాకేంద్రాల్లో ఆస్పత్రులు అధ్యాన్నంగా ఉన్నాయి!

జిల్లాలో ప్రతి తాలూకాకు ఒక ప్రభుత్వ
 రిస్కాస్పత్రి వుంది. ఒకటికీ నాణ్యం-ఇండు
 కూడుపేట, బుచ్చిరెడ్డిపాళెం, కోట,
 నాయుడుపేటలో-లోకల్ వండ్ దిస్పెన్సరీ
 రీలు వున్నాయి. వెరసి ఈ పరమాదం
 టిలో ఆరోగ్యంగా వుండేవి మహా వుంటే
 నాడుగు. కాదంటే ఇంకొకటి కలవవచ్చు.
 మిగిలినవన్నీ ముందులేని మూడుదారికోగా

లలో మంచం పట్టి వున్నాయి. ఈ ఇబ్బం
 లను నయం చేయగల 'టానిక్సులు' రానే
మన ఆస్పత్రులు
 'డాక్టర్ల' మన ప్రభుత్వంలో లేదు.
 ఆస్పత్రులకి పట్టిన లోగాన్ని వదిలించే
 మందే లేవవచ్చు, ఇక ఆస్పత్రులు లోగు

లకు ఏమి సేవ చేయగలుగుతాయి! ఈ
 వికృత పరిస్థితివల్ల లోగాలను నయం
 చేయాలన్న ఆస్పత్రులు లోగానియాలై
 పోయాయి.

ఒక్కసారి ఈ ఆస్పత్రుల పరిస్థితి
 పట్టి చూస్తే కడుపు తరుక్కపోతుంది
 కోపంలో ఒళ్ళు కుతకుత ఉడికిపోతుంది
 ప్రభుత్వం ఏటికీ పెట్టిన పేరు 'రెస్పాన్సు
 కుర్నియ' అయితే: 'అరర్కం' ఒక్కచే
 పీటిలో కాదుకాకగా దొరికేడి. లోగాం
 పోగొట్టుకోను ఇక్కడ మండులుదొరకవు,
 స్వల్పానికి పార్కెట్లో పాసరిగా పోవడా
 వికీ 'వాపు తిక్కెట్' మాత్రం సులభంగా
 దొరుకుతుంది.

గూడూరు ఆస్పత్రి మరీ దోర్నాగ్య
 దయనీయ పరిస్థితిలోవుంది దీని మనకే
 పాకకులకు తెలియనిదేమీకాదు. రాసిరాసి
 మాకు, చదివినదని మీకు విసుగు కలగా
 ల్పించేపీ, అదిమాత్రం దాగువదేలులేదు.

జిల్లాలో నెల్లూరు తల్వారక, నెల్లూరుం
 తటి జూరు-గూడూరు, మైకా వుణ్యంవల్ల
 కానీండి, మరొక కారణం కానీండి ఈ
 డిప్లొ సంపన్నులు చందీగావున్నారు.
 జిల్లా రాజకీయాలకు కూడా ఇదొక
 పెద్ద కేంద్రం. ఇంత ముఖ్యవస్తులంలో
 వున్న ఆస్పత్రి ఎట్లా వుండాలి?
 ఎన్నివారంకో రంగులతో విరాజిల్లాలి?
 ఎన్నెన్ని సౌకర్యాలతో కళకళలాడాలి?

అయితే ఇవేమీ గూడూరు ప్రభుత్వ
 ఆస్పత్రిలో పెట్టెలుపేసి వెతకినా కచ్చం
 వవు పాతపడి, పొదిపెట్టి, పెచ్చులాడు
 కున్న తవనాలు, ప్రాధాన కాపాడటానికి
 తప్ప మిగతావారిని పనికీవచ్చే దారి
 కొరవ 10వ పేజీలో

85 వ గీతాజ్ఞాన యజ్ఞము
 14-7-79 నుండి 23-7-79 వరకు
 సాయంత్రం 6-30 నుండి 8-00 గంటలవరకు

స్వామి చిన్మయానంద, స్వామి దయానందగారల ఋణులు
బ్రహ్మచారి ప్రమోద చైతన్యలవారివే
భగవద్గీత 1 వ అధ్యాయంపై ప్రసంగించుతు
 మద్రాసు బస్టాండువద్ద
 వి. ఆర్. కాలేజీ (చర్చి) గోల్కొండలో - నెల్లూరు.

CANARA BANK
 (H. O. BANGALORE)
 NELLORE BRANCH

SALE NOTICE

A printing machine of the following description and other accessories are available for sale :

Printing Machine (Printmaster)
 Manufactured by Bombay Foundry & Machines,
 Elephant Brand
 Machine S. No. 1587
 Size 10" x 15" with one HP
 Ellen Motor with Wooden Frame

Intending purchasers may after inspection of the machinery and other accessories send their quotations to the undersigned. For other particulars the undersigned may be contacted during any working day. Bank has the right to accept or reject the quotations without assigning the reasons therefor. Inspection of the machinery will be arranged with prior arrangement. Quotations should reach us on or before 25-7-1979.

Date : 10-7-1979
 Nellore

J. GURUDASAPPA
 Manager
 Canara Bank, Nellore.

ప్రకటన
 ప్రజాసౌకర్యాలను గుర్తించుటకు, వర్తమానం కాపురములకు ప్రస్తుతం వెల్లూరులోని శివారావు కాపురం ఉప్పు మసాలా దుకాణం ఉప్పు బిగ్గి క్వెరి యింజనీరింగుగా యావస్థానికి తెలియ చేయడమేమనగా...

నన్ను నాకు సరిగ్గా కుండా తరి మిమేనారు. నాకు నాకు బాంబులు కుటుంబ పీఠ వరానుమీద తరణం హాకుపున్నది. ఆయన వేరే వివాహం చేసుకొనే ప్రయత్నంలో వున్నాడు. కుటుంబ ఆస్తులను సరదీసము చేయడంబట్టి యున్నాడు. సదరు ఆస్తులను సరదీసము చేసినయడం అని చెబునేవనిపిస్తూ నాకు నాకు సదరు ఆస్తులమీద ప్రధమ దార్జిగా వుండునని తెలియచేయడమైనది.

నెల్లూరు V. జగదీశ్వరి, 1-7-78.

9672 పరివేక్షనం
 హెన్రుకెగ్గెరేని 72 కొత్త మొంగోల కుండా విత్తనములు పీఠముగానున్నవి. —సంప్రదించండి—

మందిపాటి గోపాలరెడ్డి
 కాకులె (పోస్టు) - నెల్లూరు తాలూకా బందరు క్వెరీ జిల్లా జడ్జికోర్టులో A. S. No. 36/79

గుడే లక్ష్మీకాంతమ్మ కుమార్తె అప్పిలెట్టు
 1) గుడే సత్యవతి, వైకెఆర్ తిరువతిరావు విద్యావరపురం, విజయవాడ-1
 2) మల్లాది కోదండరామయ్య, సన్ ఆఫ్ పట్టణముయ్య, 31-3-15, కృష్ణలంక విజయవాడ-2.

పై నెంబరు అప్పిలు 28-7-78 తేదీకి నోటీసు నిమిత్తం వాయిదా అయివున్నది. పై 1, 2 రెస్పాండెంట్లుకాని, పక్షిగారి ద్వారాకాని వాయిదాలోకా ఉదయం 10 గంటలకు హాజరయి అక్షేపణలు పున్న యెడల తెల్పుకోవలెను. లేని యెడల పరోక్షముండు తీర్పుచెప్పబడును.

—వి. వి. సత్యనారాయణ, అప్పిలెట్టు తరపు అద్యక్షులు

నెల్లూరు సబ్ జడ్జి కోర్టులో
 S. C. S. No. 3/79
 రియో ప్రెనాన్స్ కార్పొరేషన్ అండ్ చిల్డ్రన్ లిమిటెడ్, నెల్లూరు. రెప్రెజెంటెడ్ బై డ్రాండి మేనేజరు శ్రీ కె. వి. జి. గోపాలకృష్ణ - వారి ఆర్. మోహనరావు - ప్రతివాది (డి-1) ఆర్. మోహనరావుగారికి.

పై నెంబరున వాటి దావా దాఖలుచేసి ప్రతివాది నోటీసు నిమిత్తము వాయిదా తే 27-7-78 దికి పేసియున్నది. ఆలోకా కోర్టులో వగలు 10 గంటలకు హాజరయి మీ అక్షేపణలు తెలుపుకొనవలయును.

—కె. రాజగోపాలరెడ్డి, వారి తరపు అద్యక్షులు

ప్రకటన
 ప్రజాసౌకర్యాలను గుర్తించుటకు, వర్తమానం కాపురములకు ప్రస్తుతం వెల్లూరులోని శివారావు కాపురం ఉప్పు మసాలా దుకాణం ఉప్పు బిగ్గి క్వెరి యింజనీరింగుగా యావస్థానికి తెలియ చేయడమేమనగా...

నన్ను నాకు సరిగ్గా కుండా తరి మిమేనారు. నాకు నాకు బాంబులు కుటుంబ పీఠ వరానుమీద తరణం హాకుపున్నది. ఆయన వేరే వివాహం చేసుకొనే ప్రయత్నంలో వున్నాడు. కుటుంబ ఆస్తులను సరదీసము చేయడంబట్టి యున్నాడు. సదరు ఆస్తులను సరదీసము చేసినయడం అని చెబునేవనిపిస్తూ నాకు నాకు సదరు ఆస్తులమీద ప్రధమ దార్జిగా వుండునని తెలియచేయడమైనది.

నెల్లూరు V. జగదీశ్వరి, 1-7-78.

నెల్లూరు జిల్లా జడ్జి కోర్టులో
 O. P. No. 133/79
 In the matter of Valpapuram Devadass miner. Smt. Maramma. —Petitioner
 ఇందువలన యావస్థానికి తెలుపడమేమనగా—

ఈ నెంబరులోని మైనరు తేవదానకు రావలసిన ఏ. యెస్. అచౌంటుకు సంబంధించి అతని తల్లి అయిన మారుమ్మ తనను గార్డయ్యగా నియమించుచున్నది. ఏ. ఎస్. అచౌంటు శివారావుకు కోర్టును పర్యిష్టా యిప్పించుచున్న కోరి యీ నెంబరున పిటిషన్ దాఖలుచేసివున్నది. సదరు పిటిషన్ తే 27-7-78 దికి వాయిదా పేయబడివున్నది. అక్షేపణలవారు సదరు తేదీ వుదయం 10 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—ఎం. వి. కృష్ణయ్య, పిటిషనరు అద్యక్షులు

నెల్లూరు అడిషనల్ డి. ము. కోర్టులో
 E. P. 107/77 O. S. 136/76
 కొలారెడ్డి సుబ్బారామిరెడ్డి —డి. జో. కాటూరు శంకరరెడ్డి —డి. డి.
 ఈ నెంబరులోని శి. డి. కాటూరు యీ క్రింద వివరించిన దారి అప్పిలు 18-8-78 తేదీ మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు బహిరంగముగా కోర్టువద్ద యీ లం చేయబడునని యావస్థానికి తెలుపడమైనది. పూర్తివివరములు వాటి అద్యక్షులుగారి ఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును.

నెల్లూరు తాలూకా దెముదుగుంటమఠరా కాకులూరు గ్రామంలో—
 1) యెస్. నెం 487 డి. జి. అమాగాటి య 2.84 ట్లలో సమిష్టిన య 0.50 ట్ల డి. జో. వ్యాధ్యులు రు 500 య. అమీనా వ్యాధ్యులు రు 3000 య.
 2) యెస్. నెం 95 డి. రో. రు మెట్ట య 3.03 ట్లలో సమిష్టిన య 1.01 ట్ల డి. జో. వ్యాధ్యులు రు 500 య అమీనా వ్యాధ్యులు రు 1000 య

—కె. అదిశేషారెడ్డి, డి. జో. అద్యక్షులు

నెల్లూరు జిల్లా జడ్జి కోర్టులో
 ఓ. పి. నెం 124/78
 చక్కెరాల లీలావతి వగైరాలు - పిటిషనర్లు Vs
 చక్కెరాల మహాలక్ష్మమ్మ - రెస్పాండెంట్లు
 సదరు నెంబరులో రేటు చక్కెరాల విశ్వేశ్వరరావుగారిదాఖలు రావలసిన పక్షమును పిటిషనర్లు రాబట్టుకొనుటకు సక్సెస్ సర్టిఫికేటు కొరతగా మోషన్ దాఖలుచేసి కున్నందుకు తే 18-7-78 ది వాయిదా అయివున్నది. సదరు విషయమై అక్షేపణలు పున్నవారు వాయిదాలోకాన వగలు 10 గంటలకు హాజరయి తెలుపుకునేది. లేని యెడల పరోక్షమున తీర్మానింపబడునని తెల్పుడమయినది.

—కె. శంకరం, పిటిషనర్ల అద్యక్షులు

శివారెడ్డి పద్యాలు

స్కెలాట్
 (వీరిపోర్టునుండి పైకొలుచు మాచెరై పేరుచేసి దిన్నపెడకలై. చాలెచానోళ్ళు ఇచ్చినదమ్మల్లరా యిందీయన్ను, కొద్దిగుండెకాయా)

మాటక చేరి
 (2 వ పేజీ కొరవ)

నంస్కారాన్నుకలై, దిచాల్త మనస్తత్వం చిత్రికరిస్తుంది కన్యాకులం.

ఇదే ఇంతకా నాటకంగా 'కన్యాకులం' గొప్పదా: దాన్ని మించిన నాటకం తెలుగులో రానలేదా- అన్నది పరిశీలించాల్సిన విషయం. నాటకశిల్పం తెలిసినవారెవరూ 'కన్యాకులం' న్ని గొప్ప నాటకంగా దానించలేరు. అదనం యితరంగా ప్రదర్శిస్తే రక్తిగట్టడమన్నది దాదాపు అసంభవమనే అనాలి. వెనకటి రోజుల్లో, నాటకశిల్పం విదితాగవతం ప్తా యి లో ఉన్న కాలంలో, రెండు రాత్రిళ్ళు నాటకంగా 'కన్యాకులం' న్ని ప్రదర్శించి వుండవచ్చు నేమోగానీ, ఈ రోజుల్లో, నాటకశిల్పం ఇంతగా అభివృద్ధిచెంది, అధునాతనమైన ఈ రోజుల్లో 'కన్యాకులం' న్ని యితా మాత్రకంగా ఎవరూ ప్రదర్శించలేరు: వర్షివర్షి చలేరుకూ: వెనకటి తరానికి చెందిన బిగ్గారి రావున, దాక్టర్ గోవింద రాజం సుబ్బారావు తదితరుల ప్రవృత్తం సంగతేమో-నీ, ఇటీవలి కాలంలో- ఈ కాంమియన్ తెలిసినవారకు - కె వెంకటేశ్వరావు 'కన్యాకులం' నాటక ప్రదర్శనను మించిందేదనలేకూరి. ఆంద్ర ప్రదేశ్ విశ్వవిద్యాలయ నాటక విభాగం తరపున ఆ నాటకాన్ని కె. వి. గోపాలస్వామిగారు కాబోలె వర్ణనచేసేవారు: అయిన సలహా ప్రకారమే దాన్ని ప్రదర్శన యోగ్యంగా కత్తిరించి వేయవలెను. 'కన్యాకులం' రంగస్థలానికి అనుకూలంగా మలచుకోవవచ్చునది చాలా పెద్ద పని. ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయ నాటక విభాగం అవని నక్కగా చేసింది.

బుర్రెలు, గొర్రెలు
 బుర్రెలు గొర్రెలు అంటూ వెలిచారతనమ్ము దబ్బు వెడబట్టుంది మర్రి యుగంధం దాటన బుర్రెలో ఏమంటో మనకు బోధపడదుగా!

కీసుకున్న లోను తిగి యిచ్చిందిత నుకులేదు, నేను వద్దను పేదసాదకలై, పదై న అతిరెడ్డి క్రిందకొనది నెత్తిమీందకొనది:

బోగమీటి కొంపోతుంది అనిపెపై ఏదో ఇప్పుకోని యెగబడ్డట్టు, వల్లెవల్లెనము పరుగెత్తసాగింది పనుడమానుకొని వండుకోను.

మంత్రి జనార్దనరెడ్డి
 ఎంద గారి అనక ఏప్రొడు తిరిగేపు ప్రతిది తీసుకోవ్వ పందిపెటి నావు తెలుగునాట, నీవు తేసినమేలు సన్నుజనము మరువరెన్నటికిని:

ఏర్రమాతులోళ్ళు యెగదోంసాగారు రెప్పగట్టి ప్రబల రిమ్మగట్టి, మంత్రితంత్రివేత్త మనజనార్దనరెడ్డి కన్నుదెలుసు, భట్టిఅంతబోడు:

ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రి
 చెన్నారెడ్డికుంత్రి చిరునవ్వునవ్వారు నాలుపురముకవిని నన్నుజూచి, నాయకులకు నవ్వ నాజాకువరిపాటి మురిసిపోకు, రాదు మూటనీకు!

సరియైన అడగుతురు చిరునవ్వులికపై మ్రోకుచివురురెత్తు, తం పవలారు మనసు, పురుపుల తరహా అదిమేరు పప్పు తరచితెపోదా!

శ్రీ ప్రేమలేఖ
 చెయ్యిబట్టుకుంకెరెడ్డి, అవచారమ్ము కన్నుగోడెరి, ఏదో కిమ్మరాపై ప్రార్థన: యంతరాధాతిం దేనిగ్గా ప్రతిదిరచ్చి రిల్లపట్టయిం:

గనో అభివృద్ధివరదా: కొత్త ప్రయోగాలు చేశారు. వెనకటిరోజుల్లో తెలుగులో మంచి నాటకమే లేదని వాపోయారు. ఇప్పుడా దరిద్రం తీరిపోయింది: మంచి నాటకం కడుపు, కొరవా లేకుండాపోయింది. ఇటీవలి రోజుల్లో గొప్ప సామాజిక దృష్టితో కృష్ణవైకుంఠాలో రాసిన నాటిక, నాటకాల చాలా వచ్చాయి. నంది ప్రయోగాత్మక నాటకం, రాజకీయ ప్రయోజనాత్మక నాటకం తెలుగునాటకాల మామూల కడుపు తీర్చాయి.

మొత్తమీద తెలుగు నాటకరచన దౌర్భాగ్యవతిలోలేదు. ఏనాటికి వచ్చు తెలుగు నాటకరంగంలో దాగ అభివృద్ధి చెందింది రచన అనాలి.

ఇదా శ్రీశ్రీ కన్యాకులం కన్యాకులం తెలుగులో గొప్ప నాటకమేదా లేదన్నాడంటే, అయినకా తెలుగు నాటకరంగాన్ని తెలియదనరా అనకోవాలి: లేదా గొప్ప నాటకమంటే అయిన అభిప్రాయం తిన్న మైనరై నా అయివుండాలి. ఒక్క రాజకీయ గారి 'తిరస్కారం' నాటకంబా, శ్రీశ్రీ అభిప్రాయాన్ని అందించవలసి.

'కన్యాకులం' కంటే గొప్పనాటకం రాలేనదం 'కన్యాకులం' న్ని గొప్పనదం కాబోదు. కన్యాకులం గొప్ప రచన. అదొక మానవేతిహాసం. కాని తెలుగునాటకం 'కన్యాకులం' న్ని దాటి చాలాదూరం ప్రయాణించింది. శ్రీశ్రీకి ఆ సంగతి తెలియజోలేదు: *

అభ్యుతరమేమి?

(2 వ పేజీకొరవ)
 దుగ్గ వగైరా నాగవ్యూతం ప్రాంత మంతా బ్రిటిష్ ఇండియాలో, తదుపరి, చేరిపోయింది. నాగం అనుచుకొని పొంది బ్రిటిష్ వారు తమ సైనిక స్థావరాలను కొన్ని టివి ఆ ప్రాంతంలో వుంచినట్లు దాలా ఏమి చేసినదా పరిశీలించి అభిప్రాయమై వున్నది.

కౌశ్యం లో సార్యంకాని పని నాగ లాండ్ లో కాదు. అలాగే కౌశ్యం పాకెట్ నుండి విముక్తికై కాపత్రయ పడు కున్నా, ఈవలనుంచి సామం లేక ఆ వర్షం కోర్కె సఫలం కావడంలేదని కౌశ్యం కేసరి కొడుకు ఇటీవలనే అన్నాడు గదా! కాగా, రాష్ట్రీ య స్వయంసేవక సంఘ మహానాడుకుడైన చాలాసాహెబ్ దేవనవోలో కౌశ్యం కేసరి కలిసి అత్యంత ప్రీతి పాత్రంగా ముచ్చటించిన సంగతి బిగ్గరెడితంగదా!

అటువంటిప్పుడు ఏదో వాస్తవం వచ్చి గుర్తించి, కానే ముందడుగుపెట్టి, పరిష్కారానికి వస్తే మంచిది. *

పంచాంగం

పర్ర హేతువు
 అరై 14 తేదీమొదలు 23 తేదీవరకు, పర్ర హేతువు.

పుష్యమికారై
 అరై 20 తేదీవార గెం. 8-14 లకు పుష్యమికారై ప్రవేశం. పూర్వపుష్యి.

జులై తిథులు

14 శని వంశమి మి.	2-21	గం.వ.
15 ఆది వస్త్ర మి.	11-58	..
16 సోమ వస్త్ర మి ఉ.	8-48	..
17 మంగళవస్త్ర మి ఉ.	7-51	..
18 బుధ వస్త్ర మి ఉ.	8-2	..
19 శుక్ర వస్త్ర మి తె.	4-58	..
18 గురు వికారతి తె.	4-02	..
20 శుక్ర వస్త్ర మి రా.	3-44	..

—విమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి *

నిన్న 'ఒక ఊరికథ'...

రేపు మాటూమి, హరిజన్

మంచికాలం రహిస్తుందా?

ఒక్కొక్కసారి ఎందుకో ఎక్కడలేని ఆకాశం అవమానించి: రోడ్డుమీద ఏకో నమ్మకం కుదురుతుంటుంది. తెలుగు సినిమాను ఆవరించిన ఇంతటి చీకటికొనూ ఎక్కడో ఒక వెలుగులేక నవ్వునవ్వుగా వెలుగుతూ కన్నుకుంటుంది అది ఇప్పుడు కాకపోయినా, ఎప్పుడైతే నా పరిశ్రమ నంతటి ప్రధానతరం చెయ్యగలదనే విశ్వాసం కలుగుతుంది.

ఇది కేవలం ఆకాశాదమే కావచ్చు: పగటి: రేపాదయ్య కానీ నిన్నుకా ఆకాశం తున్న వాతావరణంలో ఈ ఆకాశాదమే ఆంబుషన్. తెలుగు సినిమాకు ఇప్పుడు విస్ఫురేహంగా గర్జిస్తోంది. తెలుగు పరిశ్రమ విస్ఫురణంగా వకనానకలో ఉంది. వ్యాపారమనే జాత్యం ప్రబలిపోయి, సినిమాకే ఒక సాంఘికంగా తయారైంది ప్రబలి మర్యాదంది. మత్తులో ముంచి, వారి వీరాలిరుచులను తెచ్చివేసి, వారిని మరింత సంస్కారానికి ముంచిన జారం వంటిదైంది తెలుగు సినిమా.

అదే ఈ పతనానకం కార్తవీకుల మోసుకెళ్లడానికే ఆ! మృత్యువేళ 'ఒక ఊరికథ', 'రేపు రాదోయే' 'నిజజ్జనం', 'హరిజన్', 'మాటూమి'. ఇవన్నీ తెలుగు సినిమాకు ఆకాశిపాడు. వీటికంటే కాస్త క్రింద క్యామెరెనాల్ 'అనుగ్రహం', సినిమా క్రీడనానకం 'తరం మారింది', మారవలపు 'చిల్లరచెట్టు' కనబడ్డాయి. ఇవన్నీ చూస్తుంటే, తెలుగు సినిమాకు నిజంగానే మంచికాలం రహిస్తుందా- అని విస్తుంది.

సినిమా దర్శకుడికి సమాజంపట్ల సరైన, చైతన్యవంతమైన ఆవగాహన ఉండాలి. అది లేనివాడు, ఎంతటి అనుభవజ్ఞుడైనా, దర్శకుడు కాలేదు. ఆ దృష్టితో చూస్తే, ఈనాడు దర్శకులుగా చెలామణి అవుతున్న సభకులో 99 శాతం కేవలం నామకర్తలు దర్శకులు: చిత్ర సృష్టి కీర్త్యాకాశ. సృష్టికీర్త్యా మాత్రమే దర్శకులు.

ఇది ఒక్క తెలుగు పరిశ్రమకు మాత్రమే పట్టిన దురదృశాదు. అన్ని భాషా చిత్ర పరిశ్రమలకు అన్ని కాలాల్లో ఇటు

వంటి దుస్థితి ఉండడం సర్వసాధారణమే. అయితే ఈ రోజుల్లోపాటు, సినిమాకు ఒక సామాజిక కళగా చిత్తశుద్ధితో పరిగడించే కొద్దిమంది దర్శకులు ప్రతి పరిశ్రమలోనూ ఉంటారు. వారు ఇటీవలి రికార్డులకు చాలా తక్కువ కావడమే తెలుగు పరిశ్రమ దౌర్భాగ్యం.

ఇప్పుడిప్పుడే ఆకాశ తీర్మాంది. సాధారణంగా చిత్రాదు నిర్మించడంలో ప్రాధాన్యం, అందులోనూ పెద్దగా పేరు సంపాదించలేకపోయిన ది. ఎన్. నారాయణ ఉన్నట్టుండి 'నిజజ్జనం'లో వెలుగులోకి వచ్చాడు. ఇక 'మాటూమి', 'హరిజన్'.

'మనస్వీ'
నిజజ్జనం ప్రధాన పాత్రలు వేసిన సామాజిక కళగా అర్థం చేసుకున్న యువకులు నిర్మిస్తున్న చిత్రాలివి. కొత్త ఊహలతో, కొత్త భావాలతో, కొత్త ఆశలతో సినిమా ప్రక్రియను చేపట్టిన యువకులువీరు. సినిమాలో సమాజంలో ఏదోమార్పు తేవాలనే తపన వీరిది.

'మాటూమి'కి తెలుంగా పోరాటం ఇతివృత్తం. విజాంనవాలు నిరంకుశత్వానికి వ్యతిరేకంగా ముప్పయ్యేళ్ళ క్రితం తెలుంగా డాలో జరిగిన పోరాటాన్ని సామాజిక దృష్టితో అర్థంచేసుకొని తెరమీదికి తీస్తున్న చిత్రమిది. ఆ ఉద్యమానికి సంబంధించిన ఉత్తేజం, ఉద్వేగం ఇప్పుడు రేకపోయినా, విజాంపాలన నాటి కాలమాన పరిస్థితులు, నాటి గ్రామీణ జీవితం, ఆచార వ్యవహారాలు ఈ చిత్రంలో సహజంగా కన్పిస్తున్నాయి. ఏమాత్రం రాజీ అన్నది రేకుండా వాస్తవిక దృష్టితో నిర్మించిన ప్రయోజనాత్మక చిత్రమిది.

'మాటూమి'లో అందరూ కొత్తవారే. తెరమీదనేకాదు: తెరవెనుకూడా. కొత్త పాత్ర అన్నది సినిమాకు గీటురాయికాదు. ఒక్క ప్రతీతి, సామాజిక దృష్టి నికటివలం. ఇందులో కాకరాంతప్ప, మిగతా నటులందరూ తెరకు ఆసరించుచు' సాయి

చంద్, నరసింగరావు, టూ పార్ రెడ్డి, ప్రసాదరావు, విజయప్రకాశ్. హంస, సముద్రాం రాజేశ్వరి తదితరులున్నారు.

నిర్మాతలు ది. నరసింగరావు, ఎమ్. ప్రసాద్ నార్-పీరితో నరసింగరావు విప్లవవిగా, చిత్రీకారుడుగా ప్రసిద్ధుడు. దర్శకుడుగా జెంగారియ్యు గౌతమ్మోషి. ప్రసిద్ధ సంగీత విద్వాంసురాలు, విజయవారి నీతా దేవి సంగీత దర్శకురాలు.

'మాటూమి' దర్శింగ్ ఇటీవలనే హైదరాబాదులో ఘోరయింది. ఎవరూ ఊరైలో విడుదలకావచ్చు.

'నిమజ్జనం' ప్రివ్యా
ది. ఎన్. నారాయణ దర్శకత్వంలో కాసనమండలి సభ్యుడు శ్రీ కె. కేశవరావు జగన్నాదగౌడ్ నిర్మించిన 'నిమజ్జనం' ప్రతికరవారికి, శ్రీమోక్షిలానుకూ జాన్ 28 న సారథి మూకీమోలో ప్రత్యేకంగా ప్రదర్శించారు. చిత్రీకరణలో దర్శకుడు కొత్తదనం చూపాడని, భాషా గ్రాహకుడు నివాన్ అద్భుతమైన పనికనం ప్రదర్శించాడని ప్రాతికేయిలు అభిప్రాయ పడ్డారు. ఈ చిత్రనిర్మాణంలో కామం తీసుకున్న చొరవా, అనుభవించిన శ్రమా చ్చుడా కాలేదని విశ్వసిస్తున్నట్లు ది. ఎన్. నారాయణ చెప్పారు. 'నిమజ్జనం' ఉత్తమ ప్రాంతీయ భాషాచిత్రంగా, కొరడ మేక్స్ కారియ స్థాయి ఉత్తమనటిగా కేంద్ర ప్రభుత్వంవారి అవార్డులు పొందిన విషయం పాఠకులకు తెలుసు. *

ఇటీవల నెల్లూరులో 'సిపాక్' జరిగిన సభలో సినిమా నాగటిచాలన సన్మానం అందుకొంటున్నాడు సిపాక్ సహాయ కార్యదర్శి టి. హనుమంతరావు, ఇన్ కం టాక్స్ అధికారి రమణరావు చిత్రంలో వున్నారు.

తెలుగు చిత్రసీమకు తొలి కవయిత్రి!

ప్రేమించారుకానీ, గీత రచయిత్రిగా ప్రవేశించలేదు. మాకు తెలిసినంతవఱకు సినిమా కవయిత్రి శ్రీమతి జ్యోతికృష్ణయ్య (కీర్తి), 'దివైయె' అనే మూడు కవితా సంపుటలను వెలువరించివున్నారు. తెలుగు అకాడమీలో ఉద్యోగం, ప్రముఖ కథారచయిత కొంపెల్లి విశ్వంకారి శ్రీమతి జ్యోతికృష్ణయ్య. తెలుగు సినిమాలో ప్రీతి సంగీత దర్శకులుగా (వసంత-శీతలంలో వసంతం-విజయవారి నీత - మాటూమి)

సినిమా వార్తలు

శృంగార రాముడు సత్కథాయి ప్రోడక్షన్స్ చిత్రం శృంగార రాముడు చిత్రీకరణ మూదొంతుడు ఘోరవ 10వ కేజీలో

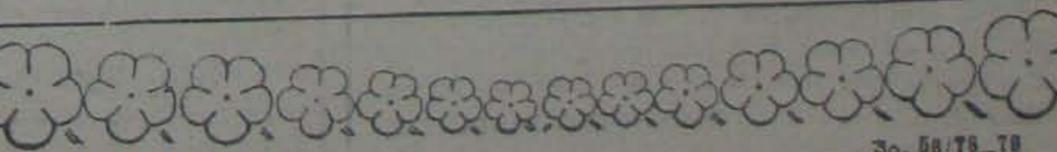
నాగటిచాలన రతనాలు పండాలి!

రైతే దేశానికి వెన్నెముక!
అతడే ఆర్థిక వ్యవస్థకు పునాది!
రైతు చేతికి బలం సమకూర్చాలి!

ఇందుకోసమే గత ఐదు సంవత్సరాలుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సన్నకారు రైతుల అభివృద్ధి సంస్థ పనిచేస్తోంది. ఇంతవరకూ చిన్నరైతులకు రూ 31 కోట్లమేరకు పరపతి సౌకర్యాన్ని యీ సంస్థ అందజేసింది. వివిధ పరపతి సంస్థలు అందజేసిన ఆర్థిక సహాయంవల్ల పేదరైతు జీవితంలో కొత్తదనం వచ్చింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 174 డ్లాకుల్లో సమగ్ర గ్రామీణాభివృద్ధి పథకాలవల్ల చిన్నరైతులు స్వయంసమృద్ధి స్థాయికి చేరుకుంటున్నారు. చిన్నరైతులు పెద్దరైతు సహాయాన్ని పొందుతున్నారు.

రై రెక్టర్ జనరల్,
సమాచార, పౌర సంబంధ శాఖ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, హైదరాబాదు.

NLR 9672 (కొత్త మొలకలుకులు) విత్తనాలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విత్తనాభివృద్ధి సంస్థ లిమిటెడ్
(రాష్ట్ర ప్రభుత్వ యాజమాన్య సంస్థ)
ప్రాంతీయ కార్యాలయము, (ఫోన్ : 378) పానగల్ పోస్టు
శ్రీ కాళహస్తి

పై కార్యరేషనువారి అధ్యక్షంలో ఉత్పత్తి చేయబడి, ప్రభుత్వ విత్తనముల పరీక్ష కేంద్రం (Seed Testing Laboratory) లో పరీక్ష చేయబడి ఎక్కువ మొలకకాతము, ఉత్తర కలిగియున్న (NLR 9672 కొత్త మొలకలు) 30 కిలోల పాకికో-బెడ్ సంఘంలోపేసి, కార్యరేషను వారి రేఖి, నీడపేసీయున్న విత్తనములు అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నవి. కావలసినవారు నెల్లూరు జిల్లా గవర్నమెంటు వ్యవసాయ డిపోనుండిగాని, కార్యరేషనుయొక్క ఆఫీసులోనుండిగాని పొందవచ్చును.

—కార్యరేషను డిలర్లు—

నెల్లూరు : 1. రైతు డిపో, 2. శ్రీనివాస సీడ్ సప్లయర్స్
గూడూరు : 1. ఆంధ్ర రైతు డిపో, 2. రమణ అగ్రో సర్వీసు సెంటర్, 3. ధాన్యలక్ష్మి రైతుడిపో

—సీనియర్ సీడ్ అఫీసరు, శ్రీ కాళహస్తి

మన ఆస్పత్రులు

(8 వ పేజీ కొరవ)

దాని ముందు, కోసులు వ్యవసాయంగా వ్యవహరించే ఉద్దేశ్యమునుబట్టి, ఈవిధానాన్ని గూడూరు రెవెన్యూ డివిజన్ లో ప్రకటించారు.

39 వకతలవాయి ఈ ఆస్పత్రులో, వాటిమీద వదులుతుంటే రేపిలోగాలు తిగులు కొనేటంత వరంగా వుంటాయని, ఒక రేపిలో, ఇతర మూల్యములు, మరొక టెండర్ పేపర్ లు వున్నాయి. కానీ ఏంలా తరంగా అవసరమైన మందు ఒక్కటి వుండదు. ఏదోమూల్యములతో కలుపుకొని, ఎక్స్ పోజిచర్స్ లోగి దస్తావజు వచ్చుతుంటే తెలివితప్పకుండా వెళ్లుతుంటే తరుముతారు. ఒక టెండర్ లో వుంది. అది గూడూరు రెవెన్యూ డివిజన్ లో గదిలో దీర్ఘ నిద్ర పోతుంటే ప్రాణంమీదకు వచ్చినా అందులో బొజ్జలకుండా వుండదు. ఈ డాక్టర్ నిర్వహణను ఉద్దేశ్యముగా వుంది. కానీ వదిలించుకోవద్దు.

దాని పేపర్ లు మరొక విషయంగా, ముఖ్యముగా వైద్యులకు ఒక్కో గది లేని పేపర్ లు దాదాపు ఇంచుమించు మంది కోలాపంతులు. అయితే వారిలో ఒకరికైనా కోసు నడవించుకుంటే అన్నది సందేహమే.

గూడూరు ఆస్పత్రులో 20 వకతలవాయి అదనంగా చేర్చి, మంచి వసతి ఉండాలి, ఎక్స్ పోజిచర్స్ వచ్చినా పోకర్లు అక్కో, వారినన్ని మందులతో సమగ్రంగా, తాబాకా ప్రజలందరికీ పోకర్లుగా రూపొందించడం అవసరం.

అత్యున్నతంగా ఆస్పత్రుకూడా ఇటువంటి లోగాలునే మంచంపట్టించుకుంటే మా విలేజ్ లో వారు. దాదాపు మొత్తం ప్రభుత్వ ఆస్పత్రు ఇది ఒక్కటే. అక్కడే కూడా ఏదోమూల్యములతో దీనిని గానీ వుంది. ఆస్పత్రుకి ప్రహారీగోడ లేదు, అందువల్ల అరికపులన్నీ అవసరంకోసం వేరేమీ ఉంటాయి. దొంగల పోయకా వాటి గావుందని అత్యున్నతంగా ఏరమదా రెడ్డి ఆరోపణలు ఉంటుంటే ఇతరులకు సంతకం చేయాలి. నెల్లూరు పెద్దాస్పత్రులోనే ఒక్కో రోజుకంటే అధికం లేదు. రాత్రిపూట అది రోపం మంచం క్రిందనే రెండు తీసుకోంటుంటాయి. అటువంటి స్థలములు కాదా ఆస్పత్రుల గురించి, అందులో అత్యున్నతంగా మంచంల తాబాకా ఆస్పత్రు గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పేదేమింది?

20 వకతలవాయి అదనంగా చేర్చి, మంచి వసతి ఉండాలి, ఎక్స్ పోజిచర్స్ వచ్చినా పోకర్లు అక్కో, వారినన్ని మందులతో సమగ్రంగా, తాబాకా ప్రజలందరికీ పోకర్లుగా రూపొందించడం అవసరం.

అత్యున్నతంగా ఆస్పత్రుకూడా ఇటువంటి లోగాలునే మంచంపట్టించుకుంటే మా విలేజ్ లో వారు. దాదాపు మొత్తం ప్రభుత్వ ఆస్పత్రు ఇది ఒక్కటే. అక్కడే కూడా ఏదోమూల్యములతో దీనిని గానీ వుంది. ఆస్పత్రుకి ప్రహారీగోడ లేదు, అందువల్ల అరికపులన్నీ అవసరంకోసం వేరేమీ ఉంటాయి. దొంగల పోయకా వాటి గావుందని అత్యున్నతంగా ఏరమదా రెడ్డి ఆరోపణలు ఉంటుంటే ఇతరులకు సంతకం చేయాలి. నెల్లూరు పెద్దాస్పత్రులోనే ఒక్కో రోజుకంటే అధికం లేదు. రాత్రిపూట అది రోపం మంచం క్రిందనే రెండు తీసుకోంటుంటాయి. అటువంటి స్థలములు కాదా ఆస్పత్రుల గురించి, అందులో అత్యున్నతంగా మంచంల తాబాకా ఆస్పత్రు గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పేదేమింది?

అటువంటి లోగాలునే మంచంపట్టించుకుంటే మా విలేజ్ లో వారు. దాదాపు మొత్తం ప్రభుత్వ ఆస్పత్రు ఇది ఒక్కటే. అక్కడే కూడా ఏదోమూల్యములతో దీనిని గానీ వుంది. ఆస్పత్రుకి ప్రహారీగోడ లేదు, అందువల్ల అరికపులన్నీ అవసరంకోసం వేరేమీ ఉంటాయి. దొంగల పోయకా వాటి గావుందని అత్యున్నతంగా ఏరమదా రెడ్డి ఆరోపణలు ఉంటుంటే ఇతరులకు సంతకం చేయాలి. నెల్లూరు పెద్దాస్పత్రులోనే ఒక్కో రోజుకంటే అధికం లేదు. రాత్రిపూట అది రోపం మంచం క్రిందనే రెండు తీసుకోంటుంటాయి. అటువంటి స్థలములు కాదా ఆస్పత్రుల గురించి, అందులో అత్యున్నతంగా మంచంల తాబాకా ఆస్పత్రు గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పేదేమింది?

దొంగల పోయకా వాటి గావుందని అత్యున్నతంగా ఏరమదా రెడ్డి ఆరోపణలు ఉంటుంటే ఇతరులకు సంతకం చేయాలి. నెల్లూరు పెద్దాస్పత్రులోనే ఒక్కో రోజుకంటే అధికం లేదు. రాత్రిపూట అది రోపం మంచం క్రిందనే రెండు తీసుకోంటుంటాయి. అటువంటి స్థలములు కాదా ఆస్పత్రుల గురించి, అందులో అత్యున్నతంగా మంచంల తాబాకా ఆస్పత్రు గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పేదేమింది?

పడవ ప్రమాదం

(8 వ పేజీ కొరవ)

బయ్యలూరు, మిగతావారం ఏళ్లు గో గలు చేరుకొన్నారు. కృష్ణానది మూత్రం పావం, వరలోకం చేరుకొన్నది. తరలలో దమ్మ తన ముగ్గురు బిడ్డలతో బయ్యలూరు వరకు వెళ్లారు. అది తరల మిగిలారు; తక్కిన అందరూ అహార్యాయులు వలే వచ్చు. సత్యనారాయణ అక్కరెమ్మలు; వలే పెదరామ్మమ్మలు బిడ్డలు. వీళ్ళలో కృష్ణానది, యోగో దమ్మ కవాల అదివారం సాయంకాలం దొరికాయి: మిగతావారిలో వారి కవాలను పోషించడం ఉదయం గానీ అది తీరారు. ఒక్కో వచ్చు కవాల మూత్రం పోషించడం సాయంత్రం దాకా దొరకలేదు.

వెళ్లిన గొప్ప వాడొకరినీ అందరినీ ఒకటి చూపుతుంటే, కానీ ఎవరూ తెలియని లాల్ పోయారు. ఆ తెప్పలో ఒక గురు సాధులు చెందిన వెన్నారెడ్డి అనార్యులై అనే యువకుడు కూడా ఉన్నాడట. అతడు ప్రాణాలను వైతం వెళ్లించేటట్లుగా, చేతికి దొరికిన వాళ్ళందరినీ దుబాస చేసుకొని, అతికష్టమీద ఆ ఇరవై గజాల ఈడి ఒడ్డుకు చేర్చాడట. అతని సాహసం వల్లనే ఆ వర్షాదుగుమంది అయిన బ్రతికి బయట వచ్చారు.

ఈవార్ల తెలిసినవెంటనే ఒక గురు సాధులు వాళ్ళ బంధువుల వచ్చి, ఆ కవాలను పూర్తిపెట్టేశారు. పోలీసు దర్యాప్తు, పోస్టుమార్టం వగైరా తతం గమం తప్పించుకోవాలి అట్లా ఆ దరాదారా పూర్తిపెట్టేశారు. వాళ్ళ బంధువులే మా విలేజ్ లో వెళ్లారు.

అసలు వీళ్ళు ఈ ఊరుకాదు, ఈ ఊరుకూడా కాదు. హెచ్చుతక్కువ ఏదో క్లితం కృష్ణానది కోల్పోతే మరొక రాళ్ళు గారవుతుంటే పొట్ట చేతబట్టుకొని ఈ ఊరుకు వచ్చారు పావం ఈ విధమేదం. ఎమ్మిది కుటుంబాన్ని వచ్చి, కొంత పొట్టపాకెంకో నివాసం ఏర్పాటు

కొని, చేపలు పట్టుకొని తీసుకుపోయి వారట. చేపలు పట్టడం వీరివ్యవసాయం, వీరు తెప్పకుంటున్నారు. పొట్టపాకెం గారవుతుంటే వాళ్ళ కోసం తగిన వచ్చి నలువాయి. సంవత్సరం కంటే బట్టాకా వంటలు పట్టుకొని ఒక గురు సాధులు ఒక గురు సాధులు వచ్చి వాళ్ళు గొంగు పట్టి పోతుంటే వారట. ఆ తెప్పలోనే దిన్నవన్నీ గుడి వెలువే ముకొని, కొన్ని కోలాపాలు అక్కడే వుంటే చేపలు పట్టుకొంటుంటారు. పావం, కృష్ణానది, అమాయకులు. వాళ్ళ మీద నెల్లూరు వెళ్లాలి అందరికీ కోపం కలిగిపోయింది.

సినిమా

(8 వ పేజీ కొరవ)

యింది ఈ సెం 8 నుంచి 2 వంతు కాల్కీలో మాలింగు అది వచ్చి వచ్చారు. వచ్చేసెంట్ లో పెద్దాస్పత్రు మాలింగు అది వచ్చి, మొత్తం వార్ల వచ్చింది. 3. కంకర్ దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ చిత్రంలో ఎన్.టి. రామారావు, రతి, ప్రగతి, రెడ్డి, అయ్యలూరు, అయ్యలూరు లింగయ్య తదితరులు నటిస్తున్నారు. మహాచేసిన పోలీసు వినిపిస్తారు.

సారథిలో కోతలరాయుడు

దిరంట్టి కథానాయకుడుగా వచ్చిస్తున్న 'కోతలరాయుడు' చిత్రం తాదాకు మాలింగు లోకా 28 నుండి నాదంకోలా పాలు సారథిపూర్ణిలో అది గింది, మంజులూరు, దిరంట్టి, గిరిజా 3, 2, చలం ఎన్. రాజారాజం సారథిపూర్ణి ద్వారాను దర్శకుడు 3. వాసు చిత్రక చిత్రీకరించారు. ఇది రంగుచిత్రం.

వందేమాతరం

వచ్చే దర్శిని అక్కరెమ్మ వారి వందేమాతరం చిత్రం దాదాపు పూర్తి అయిపోయింది. రీ రికార్డింగ్ జూలై 13 తేదీ జరుగుతుందట. ఈ చిత్రానికి ఒకటి కృష్ణారావు దర్శకుడు. అతడే రచయిత. శ్రీహరి, రవీంద్ర రెడ్డి, రామ కుమార్, శశి మోహన్, రామ కృష్ణ, రజనీ, బి.వి.త, పద్మకుమారి, వసంత ప్రకాశం, తదితరులు నటిస్తున్నారు.

ప్రకటన
భూములు (ఇండ్ల నివేక సంస్థాట్టు) ఏకీకరణం
తే 22.8.1979 ది జమీన్ దారు వర్తకలో ప్రచురించిన బ్యాంక్ పాకెం శ్రీ కోడండరామస్వామివారి సంస్థానంకు హక్కు గల స్వేచ్ఛెం 282 లోని యిండ్ల నివేక సంస్థాట్టు తే 4.7.1979 ది ఏకీకరణములు నిలిపిపోయినందున తరుగా తే 21.7.1979 విన ప్రాట్ల ఏకీకరణములు వర్తిక ఏంములో చేపట్టానమువద్ద ఉదయం 8.30 గంటలనుండి జరుపబడునని తెలియజేయడమైనది.
ఇట్లు,
డి. ఎం. క్రిష్ణారెడ్డి
వంశపారంపర్యపు మేనేజింగ్ దర్శకర్త.

THE KOVUR COOPERATIVE SUGAR FACTORY LIMITED RAILWAY FEEDERS ROAD, NELLORE SHORT TENDER NOTICE

Date: 10-7- 979

Sealed tenders for the following works will be received by the Managing Director or his nominee at his office at 3-30 p. m on 28-7-79

1. Providing painting to structural fabrication steel of main factory and general store of Kovur Coop. Sugar Factory Ltd; Nellore. Nature of Contract: L. S. Cost of tender schedule Rs. 20-90 ps. E. M. D. Rs. 675 deposit along with agreement Rs 450 Time allowed for completion 1 month. Eligible to tender class IV and above.

2. Construction of two blocks each 6 Nos. of semi permanent quarters for the Kovur Coop. Sugar Factory Ltd. Nellore. Nature of contract: Lumpsum. Cost of tender schedule Rs. 52-25 ps. E.M.D. Rs. 2,430 Deposit along with agreement Rs. 1,620 Time allowed for completion 3 months. Eligible to tender class IV and above.

3. Providing Cycle stand and garage for vehicles at Kovur Coop. Sugar Factory Ltd; Nellore. Nature of Contract: K2. Cost of tender schedule: Rs. 20-90 ps. E. M. D. Rs. 615 Deposit along with agreement Rs. 410 Time allowed for completion: 3 months. Eligible to tender class IV and above.

4. Providing teak wood glazed and A. C. sheet partitions over brick partition walls for the administration building in Kovur Coop. Sugar Factory Ltd; Nellore. Nature of contract: K2. Cost of tender schedule Rs. 10-45 ps. E.M.D. Rs. 370 deposit along with agreement Rs. 245. Time allowed for completion 1 month. Eligible to tender class IV and above

5. Providing laboratory platform and racks for Chief chemist office in the Kovur Coop. Sugar factory Ltd; Nellore. Nature of contract: K2. Cost of tender schedule: Rs.10-45 ps. E.M.D. Rs. 126. Deposit along with agreement Rs. 84 Time allowed for completion 1 month. Eligible to tender class IV and above.

The cost of tender schedule noted against the works should be remitted in cash in the office of the Managing Director, The Kovur Coop. Sugar Factory Ltd; Railway Feeders Road, Nellore. The amount is not refundable under any circumstances.

The last date for receipt of applications for issue of tender schedules is 25-7-1979. Applications received without cash towards cost of tender schedules will not be accepted. Tender documents can be had from the Managing Director, The Kovur Coop. Sugar Factory Ltd; Railway Feeders Road, Nellore on 24-7-1979, during office working hours. The E M D should be remitted in favour of Mananaging Director in the shape of Demand Draft on any schedule bank at Nellore. Additional E M D will be collected if necessary. The contractors requiring tender schedules should produce their proof of works done and registration.

The Managing Director, The Kovur Coop. Sugar Factory Ltd; Nellore reserves the right to reject any tender or all tenders or drop proposals of receiving tenders at any time without assigning any reason therefor.
-MANAGING DIRECTOR.

మునిసిపల్ ఆఫీసు - నెల్లూరు
బెండరు నోటీసు
డి.4 8430/70 తేది 27.8.79

1979-80 సంవత్సరమునకు ప్రింటింగు మరియు బైండింగు వసూలు చేయుటకు కేటాయించిన బెండరు 18-7-79 న తేదీ ఉపయం 11 గంటలలోగా స్వీకరించబడును. వీటిపై మరీము స్వేచ్ఛాపత్రములతోగాని లేదా వారి అనుమతిపొందిన వారిచేగాని వచ్చిన బెండరు ఆ రేలో జన ఉదయం 11-30 గంటలకు హాజరైన బెండరుదారుల సమక్షములో మునిసిపల్ ఆఫీసు నందు తెలుపబడును. బెండరు బైండింగువారు 18-7-79 న తేదీగాని అంతకు ముందుగాని ఈ క్రింద నిర్ణయించిన బెండరు దీపాక్షిణ మునిసిపల్ ఆఫీసలో తెలియించి బెండరు పెద్దాస్పత్రును పొందవచ్చును. ఇతర వివరములు ఆఫీసు పని చేయు వేళయిండు తెలుసుకోవవచ్చును.

నూతన: అన్ని అయిదుములకు రేట్లు వేయవలయును. అట్లు వేయనియెడల వారి బెండరు నిరాకరించబడును.

వ. నెం	ప్రింటింగు మరియు బైండింగు ఆన్ వాన్ స్టాంపుల పాకములు	బెండరు పెద్దాస్పత్రులు మరియు బిండింగు	బెండరు దీపాక్షిణ
1.	ప్రింటింగు మరియు బైండింగ్ ఆన్ వాన్ స్టాంపుల పాకములు	రు. 5	రు. 200

ఇ. రామచంద్రారెడ్డి
కమిషనరు మరియు స్వేచ్ఛాపత్రము.

దంపూరి నరసయ్య (4వ పేజీ కొరవ)

"Sunday, Monday and half of Tuesday-Engaged in writing leaders, picking up news and writing for the issue of గ్రామ వర్తమాని for 25th May and 1st June 1971..... By Tuesday after noon work of గ్రామ వర్తమాని of 25th May fully set up. 1 మే 25 వాన్ 1 తేదీ వెంతు వారం పత్రాను ఒకవారం ప్రకటించడం, అదీ ఒకవారం ఆంధ్రవార్తలో ప్రకటించడాన్ని బట్టి, 'గ్రామ వర్తమాని' ఎన్ని ఇప్పుడున్న ప్రచురించుతుంది అంటే అంటే అదేమిటి.

దంపూరి నరసయ్య తీవ్రపరిశ్రమ సంబంధించి నాకు జారీ చేసిన ముద్రపత్రం ఇది. దినపత్రిక ఒకమాట - వార్తా పత్రికా పరిశోధనగా వెలువరించిన "Some aspects of Telugu Journalism" తప్ప; అందులోను ముఖ్యంగా ఆంధ్ర వ్యాసం తప్ప, తెలుగు జర్నలిజం చరిత్రను కూర్చుంటున్న పరిశోధించిన పాపాన ఎవరూపోలేదు. ఆర్కైవ్ బరగవలసిన ఆవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవి. నెల్లూరు ప్రతిభావంశానికి ఆంధ్రవార్త దంపూరి నరసయ్య ఒక్క ప్రతిభావంశంలోనే కాక, సంఘసంస్కరణలోకూడా ప్రముఖుడు. కందుకూరి వీరేశలింగంవంతుడుగారి సంఘసంస్కరణలో ముఖ్యపాత్ర వహించిన పాత్రకూడా వుంది. మద్రాసులో వీరేశలింగం గారు ఎన్నో సంవత్సరాల కాలంగా వాటిని పాటించిన వారిలో నరసయ్య గారికి అత్యంత ఆయన వెంటబడిన ఒక విభిన్న వివాహం జరిగింది. కొన్ని దశాబ్దాలుగా మొత్తం మీద నరసయ్యగారి జీవితచరిత్రను సమగ్రంగా పరిశోధించి, గ్రంథం చేయడం ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యమైంది. *

చెరకు (4వ పేజీ కొరవ)

వర్షాధార పరిస్థితులకూడా బాగా తట్టుకొనగలదు. ఎర్రకత్తు తెగులుకు, మొవ్వల పంటలు పురుగుదాడికూడా 'కో. ఐ. 7701' చెరకుకం ఒక మోస్తరుగా తట్టుకొనగలదు.

ఎర్రకత్తు తెగులుకు తట్టుకొనే చెరకు రకాలను శాస్త్రజ్ఞులు రూపొందించుతున్నారు. అంతేకాక కాలుక తెగులుకు తట్టుకొనే విత్తనాన్నికూడా శాస్త్రజ్ఞులు రూపొందించుతున్నారు.

'కో. 1140' అనే చెరకు రకం ఆంధ్రవార్త నాటికి ఆనువైనది. ఈ విత్తనాన్ని ఆంధ్రవార్త నాటికి 'కో. 1308' అంటే కంటే 278 శాతం ఎక్కువ పంట వీలుగలదని తేలింది.

హార్మోనులవల్ల లాభము

మిలియన్లు [10 లక్షల] డాగముల వీటికి 4 డాగముల ఇండోర్-3-ట్యాటిక్ అమ్ముతున్నాని నేపాలీస్ ఎసిటిక్ అమ్ముతున్నాని వివిధ రకాల వేయటం నాటికి చెరకు విత్తనంలో ప్రతికేవలది సంఖ్య చెప్పుకోదగినంతగా పెరిగింది, 8 రకాల చెరకు విత్తనం చేసినవారిలో నమనరించి, నిరూపించబడింది. ఈ హార్మోనులవల్ల రావలసిన లక్షణాలు వేళ్ళు పెట్టి నాలుకొనగలవని తేలింది.

చెరకువంటి శిశువుగా కొట్టివేళువని పాపాపాలో 'పోలీస్'ను విరివిగా ఉపయోగించుటవలన పంట శిశువుగా తయారగుటయేకాక చెరకు రకంలోని సుకృష్ట శాతం 8 నుండి 10 వరకు ఎక్కువై పంట కనుకొనబడింది.

మొవ్వల పంటలు పురుగు

ఋతువనన వరాదు పొంగింది. ఒక పంట వెళ్ళు ఆంధ్రవార్తలో వెలుగ వారికి ఉంది. ఇదేవేళయితే చెరకు వంటకు మొవ్వల పంటలు ప్రమాదం కూడా ఎక్కువగా వుంటుంది. ప్రతి హార్మోనుకు 1 కిలో గ్రాము వంటకు విషసర్పాంపుచే కార్యోచనాలు చెరకు వరుసం పొడవునా మట్టిలో కలియ వట్టు చేసేటట్లు చే మొవ్వల పంటలు దాటి 22.4 శాతం నుండి 4.4 శాతం వరకు తగ్గిపోయి రైతుకు ఎక్కువ దిగుబడి వీలుగలదని తేలింది. -ఐ.సి.సి.ఆర్ *

వేరుశనగ (4వ పేజీ కొరవ)

వర్షినియా తీగరకం వేరుశనగ క్షయిలో రూపొందించబడిన కృష్ణ ఎస్. 2.8-1-12-01 వేరుశనగకూడా చాలా మూల్యంగా రూపొందింది. 8.13 హెక్టారుకు 750 గ్రాముల వంటకు

రకమూ ఎక్కువవంటి మొవ్వల పంటలు వీటి మానా దిగుబడికూడా ఎక్కువగా వుంటుంది. బాటిలు పోషకాహార పరిశోధనాసంస్థ అధినేత వరిశాఖ అధ్యక్షులు ఆంధ్రవార్త పరిశీలించి 10 వేడు వన గ రకంలో తే. 11 '905 4.11' 'కో. 26 గా. 5.11' రకాలకొన్ని ఇతర రకాలవరకాక 'ఎస్. టాక్సిన్' ఒక విధ మైన విషసర్పాంపు ఉత్పత్తికూడా విశోధించగలదని తేలింది. నేలలో పోషకవర్ణములలో పంపిణీ చేయవలసినవర్ణము వంటివి నేలలో కొద్ది అది పోషకవర్ణముల కొరతను తగ్గించే వేరుశనగ మొవ్వల పంటలకు లక్ష నష్టం కలుగుతుంది కనుక వాటిని బడింది. అంతేకాక మేలైన, బలిష్ఠమైన వేరుశనగవంటివి వేరుశనగాయలు ఉత్పత్తి చేయగలవని తేలింది. విత్తనము లను వాటి 48 డోజులవరకే 10 లక్షల డాగం వీటిలో 250 డాగముల ఎకరాలనుకూడా వివిధ రకాల వేరుశనగాయలు పెట్టిగా తయారై మంచి దిగుబడి వుంటుంది తేలింది. హెక్టారుకు 750 గ్రాముల వంటకు

వారికీ ఆనువారు ఉపయోగించవలసిన 20 శాతం ఎక్కువగా వుంటుంది. వేరుశనగ విత్తనం ను వాటి 30 డోజుల వరకే 10 లక్షల డాగముల వీటికి 500 డాగముల కొద్దికే వేరుశనగ విత్తనం వుంటుంది వేరుశనగ విత్తనం బలిష్ఠంగా తయారగుటయేకాక, వాటి సంఖ్య కూడా పెరిగింట్లు తేలింది. కోయంబత్తులలో జరిపిన పరిశీలనం వనుకొని 'తే. 11', '14.4', 'స్కాన్. ఇంఫాక్ట్. 'టి. ఎమ్. వి. 8' వేరుశనగ రకాల వరకాక పరిశీలనకు తట్టుకొన గలవని తేలింది. *

ఒంగోలు డి. ఎమ్. కోర్టులో O. S. 150 of 79 బహుమతి ఇచ్చినందుకు - వాది. శ్రీరామ బాబా కంపెనీ, ఒంగోలు Rep by its M/P. డి. రామయ్యలొకరి వగైరా - ప్రతివాడు, 1. శ్రీరామ బాబా కంపెనీ. ఒంగోలు R. p by its M/P. డి. రామయ్యలొకరి 2. కోర్టుపూర్తి రామయ్యలొకరి S/O చిన్న ఆరెయ్య, ఒంగోలు.

8. ఆంధ్రవార్త గృహం కేసు, W o వెంట్రాకుంట్లు. ఒంగోలు. మీ వగైరా కేసుల వాటి వంటలు పరిశోధనాపత్రం దాని చేసినందున మీకు ఆపేరణలున్న యెడల తే. 4.8.78 ది నైకోర్టులో హాజరై స్వయంముగానూ, పేరణలు రాగానీ ఆపేరణలు తెలుపుకోవలసింది. లేని యెడల మీకోర్టును దీర్చానిం ద బహుమతి యిందుమూలంగా తెలియజేస్తామని. చెరుకూరి వెంకటేశ్వర్లు, వాదివగైరేలు.

నెల్లూరు అప్పీయేట్ రిజిస్టరు కోర్టులో ఐ. సి. 14/72 పరిశోధనా కార్యక్రమంలో మాంకొండా రెడ్డి, తండ్రి రామరెడ్డి, తమిషారు - ఐ.సి.ఎం.ఎం. వై నెంబరు ఐ. సి. రో. ఆయా రెడ్డిలకు తాము చేసినట్లు వాటి రుణాన్ని క్రమం క్రమం యెవ్వరైనా ఆపేరణ చేసిన, అట్టి ఆపేరణలను ఈ ఆపేరణలో తే. 8.8.78 ది సాయంత్రం 6 గంటలలోపం ప్రాతముల కముగా తాము చేసుకొనవలయును. - డి. చలవతిరావు, అప్పీయేట్ రిజిస్టరు, నెల్లూరు

సంకర జాతి వంగడాలు మార్పిడి సమర్థులు మేనా?

అది నాకాళ్ళ రైతులు అడిగారు

Panel 1: అధిక దిగుబడి రకాలతో మంచి పంటలు!

Panel 2: పంటకాలమింత? దిగుబడి నాణ్యత ఎలా వుంది?

Panel 3: 80 నుండి 115 శాతం వరకు వైరు కోతకు వస్తుంది. పంటకాలం తక్కువైనా పేరు పూర్తిగా పక్కా వస్తుంది. నిజానికి దిగుబడి అపారమైనదిగా వుంటుంది.

Panel 4: అయితే రక్షితం మారు సంకర జాతి లో ఒక సంవత్సరం లో 3 పంటలు పండించుకోవచ్చు.

Panel 5: లాగానే వుంది! కాల మేల నా భద్యులు సంగతేమిటి? సాగులో మేమైనా సెప్టెంబరు నాల్గవనా?

Panel 6: ఏమీ లేవు! నీరు కాల్షిగా నైనా తప్పకుండా వుంటుంది ఎరువులు తగిన పద్ధతిలో వుంటే అదేమీ అక్కర్లేదు! పంటలలో నైనా లాగా పెరుగు తుంది.

Panel 7: మీరు వంగడాలు నాణ్యం మాట? ఏ యే పంట రకాలు వాడుకుంటారు?

Panel 8: ఈ వంగడాలు ఉత్పత్తి చేసినారు మీరు షా వాల్స్ కోల్ లి బిస్నెస్ కు వేళి చెప్పాలా!

Panel 9: లాస్ట్, మెక్కు-జాప్ర, సెట్.

Panel 10: నక్షత్రం మార్పు వంగడాలు వేసి తెలిపే పని చేశావు కామేశ్వరు!

బంగాలు పంటలకు వున్నాదులు - నక్షత్రం మార్పు, సంకర జాతి వంగడాలు

షా వాల్స్ డిలర్లు అందరి వద్దా లభిస్తాయి

SW. 45 Tel (B)

వి. జి - 104
వి. కె - 560

SEEDS
WALLACE & CO. LTD.
అధిక నాణ్యత గలవి

